

Vuosikertomus 2012

 PAPERILIITTO

Sisältö

Liiton katsaus4

Edunvalvonta 10

Työ- ja ympäristönsuojelu 14

Lakiasiat17

Hallinto- ja järjestötoiminta 18

Tasa-arvotoiminta 21

Liiton jäsenyydet..... 22

Koulutustoiminta 25

Nuorisotoiminta 27

Lomatoiminta28

Kansainvälinen toiminta30

Viestintä 33

Toimisto ja henkilökunta 34

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.2012–31.12.2012.....36

Ulkoasu Reima Kangas · **Julkaisija** Paperiliitto · **Painopaikka** Forssa Print, Forssa 2013 · **Kannen kuva:** Luottamusmies Kari Myyryläinen valmistautuu työtoveriensa kanssa vaihtamaan puristinhuopia Sunilan sellutehtaalla. Kuva Jukka Koskinen · **Takakannen kuva:** Billerud osti UPM:n pakkauspaperyrityksen. Mika Ruotsalaisen työnantaja vaihtui, mutta työpaikka pysyi samana: Pietarsaaren tehtaiden PK1. Kuva Esa Melametsä.

Liiton katsaus

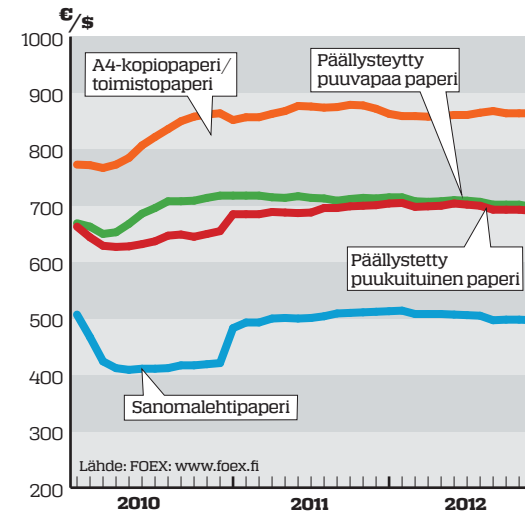
Vuonna 2012 Suomessa tuotettiin paperia ja kartonkia yhteensä 10,7 miljoonaa tonnia ja kemiallista sellua 6,8 miljoonaa tonnia. Edellisvuoteen verrattuna paperin tuotanto väheni noin kahdeksan prosenttia, josta paino- ja kirjoituspaperin tuotanto väheni 10 prosenttia, kun taas muun paperin tuotanto lisääntyi kolme prosenttia. Sellun ja kartongin tuotanto lisääntyi yhdellä prosentilla.

Suomessa tuotettua paperia ja kartonkia vietiin 154 eri maahan. Eniten paperia ja kartonkia vietiin Saksaan, jonka osuus oli 18,7 prosenttia koko viennistä. Seuraavaksi tärkeimmät vientimaat olivat Iso-Britannia, Yhdysvallat ja Venäjä. Tullin ennakkotietojen mukaan paperia ja kartonkia vietiin ulkomaille 10,2 miljoonaa tonnia, joka on noin 95 prosenttia koko tuotannosta.

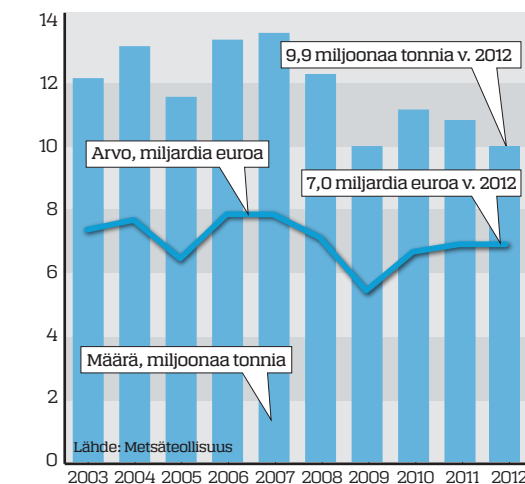
Paperin ja kartongin viennin arvo oli noin 7,5 miljardia euroa ja sellun ja massan viennin arvo noin 1,4 miljardia euroa. Tämä on noin prosentti vähemmän kuin edellisvuonna. Paperi- ja kartonkiteollisuuden käyttöasteet olivat viime vuonna keskimäärin 87,7 prosenttia, joka oli 1,6 prosenttia korkeampi kuin edellisvuonna. Koko teollisuudessa vuoden 2012 keskimääräinen käyttöaste oli 80,4 prosenttia.

SUOMESSA KÄYTIIN laajaa yhteiskunnallista keskustelua siitä, kuinka hiipunut vienti saataisiin nopeasti kasvuun. Kauppataseen vaje oli kasvanut vuonna 2011 suurimmaksi vuosikymmeniin. Paperiliitto oli mukana yhteiskuntavaikuttamisessa oman alansa toimintaedellytysten parantamiseksi. Suomen metsäteollisuus oli vielä kansainvälistä huippuluokkaa. Alan haasteina koettiin kuitenkin kilpailukyyn haitat, joita aiheuttivat muun muassa verotus, kallistuvat kuljetuskustannukset ja kilpailijamaihin nähden tiukempi ympäristösääntely. Liitto osallistui mm. Metsäalan strategiseen ohjelmaan, valtion omistajaohjaus työ-

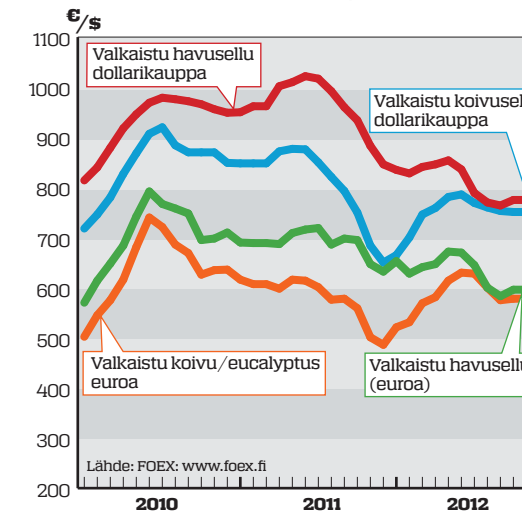
Paperilaatujen hinnat / tonni

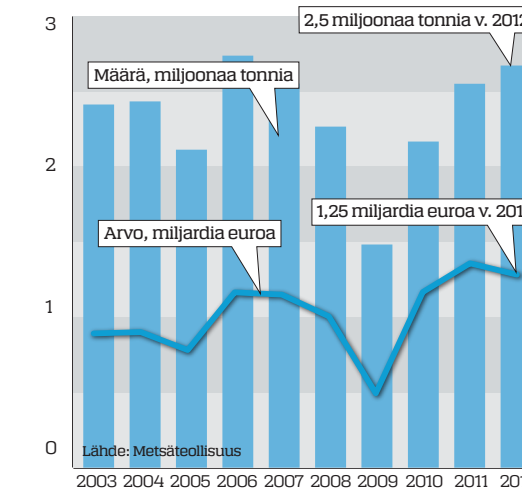
Paperin ja kartongin vienti

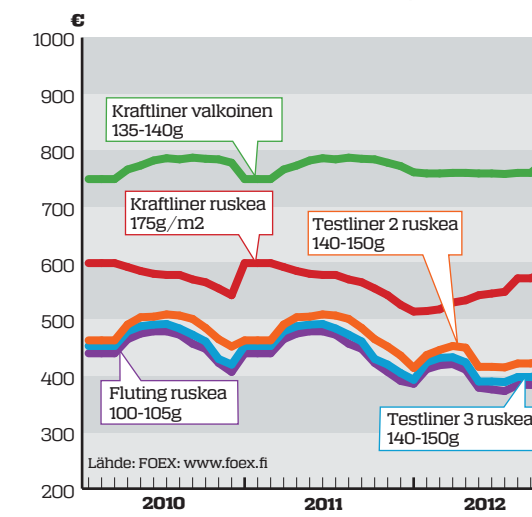
Sellulaatujen hinnat / tonni

Sellun vienti

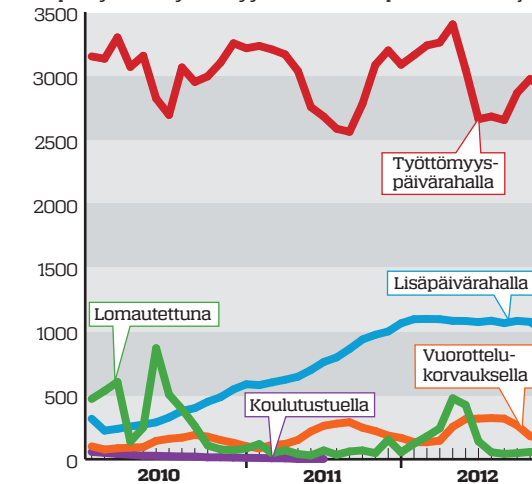

Kartonkilaatujen hinnat / tonni

Työttömyyskassa

Paperityöväen työttömyyskassan ansiopäivärahasaajat

→Jouni Niemi käsittelee kuvalaattoja Tampereen Lielahden aaltopahvi-tehtaalla. Brittiläinen DS Smith osti tehtaan kesälä SCA Packakingilta.

→→UMP:n Kymin tehdas investoi kahteen arkkileikkauslinjaan ja palkkasi keväällä 24 uutta työntekijää. Aiemmin Myllykosken tehtaallla työskennellyt Pertti Harju (vas.) oli yksi uusista työntekijöistä. Hänen vieressään on pääluottamusmies Pasi Untolahti.

→→→Premium Boardin Juankosken kartonkitehdas lomautti koko henkilöstön vuoden lopussa. Pääluottamusmies Seppo Parviainen oli tyytyväinen siihen, että irtisanomiset peruuntuivat.

ryhmään ja Metsäteollisuuden tulevaisuustyöryhmään. Liitto nosti näissä esiin niitä elinkeinopoliittisia toimenpiteitä, joilla alan toimintaedellytyksiä voitaisiin parantaa ja siten vaikuttaa metsäyhtiöiden Suomeen suuntautuvien investointien kasvuun. Suurten metsäyhtiöiden viimeaikaiset investoinnit kun olivat suuntautuneet vahvasti ulkomaille. Esimerkiksi UPM-Kymmene ja Stora Enso ilmoittivat kumpikin vuoden aikana jätti-investoinneista Kiinaan. Lisäksi UPM-Kymmene ilmoitti, että jos rikkidirektiivi toteutuu suunnitellusti yhtiö siirtää 300 000 tonnia paperintuotantoa Keski-Eurooppaan.

PAPERITEOLLISUUDEN TYÖPAIKKOJEN väheneminen jatkui edelleen. Suuria yksikkökohtaisia vähennyksiä ei toteutunut aivan samalla tavalla kuin edeltävinä vuosina. Wipak Avans Kauttialla lopetti toimintansa kokonaan joulukuussa, ja lokakuussa Stora Enso ilmoitti aloittavansa yhteistoimintamenettelyn Ruoveden aaltopahvitehtaan pysyvistä sulkemisesta. Näiden lisäksi käytiin muutamilla työpaikoilla toimintojen tehostamiseen tähtääviä yt-neuvotteluja. Yritysjärjestelyiden osalta kilpailuviranomaiset hyväksyivät SCA:n ostotarjouksen Georgia-Pacificin Euroopan pehmopaperitehtaista. UPM-Kymmene möi pakkauspaperivalmistuksen ruotsalaiselle Billerudille. Kauppa sisälsi paperikonelinjat Pietarsaaresta ja Valkeakoskelta.

Paperinjalostusteollisuuden investoinnit ja uustukset olivat edelleen varsin vähäisiä. Merkittävintä oli Paccorin Hämeenlinnan yksikön ilmoitus käynnistää uusi tehdas Hämeenlinnassa vuoden 2013 alussa. Tehtaan käynnistyminen ja siihen liittyvät työjärjestelyt aiheuttivat lähes sataan työntekijään kohdistuvan yhteistoimintamenettelyn.

VENÄJÄN WTO-JÄSENYYDEN toteutuminen elokuussa oli odotettu uutinen suomalaisille vientiyrityksille, koska Venäjä on Suomen kolmanneksi suurin vientimaa. Metsäteollisuus ry laski jäsenyyden tuovan noin 20 miljoonan euron säästön puutullien laskun seurauksena. Paperin vientiin vaikuttavien tullimaksujen alenemiseksi laskettiin 30 miljoonaa euroa. Vuonna 2012 koivukui-

dun tuonti Venäjältä lisääntyikin lähes kolmanneksen edellisvuoteen verrattuna. Melko pian jäsenyyden alettua selvisi, ettei Venäjä aikunut edetä WTO-jäsenyyden suhteen sovitussa aikataulussa. Tätä perusteltiin Venäjällä heikolla maailmantalouden tilanteella.

ALAN UUDET TYÖEHTOSOPIMUKSET astuivat voimaan keväällä. Sopimukset oli neuvoteltu valmiiksi jo 2011 vuoden puolella syntyneen raamisopimuksen pohjalta, näin ollen varsinaisia tes-neuvotteluja ei kertomusvuoden aikana käyty. Työehtosopimuksen mukainen paikallisesti sovitava rahaerä työllisti liittoja kuitenkin jonkin verran.

Varsinainen raamisopimus aiheutti kiistaa keskusjärjestöjen välillä. Sopimukseen oli sovittu kolmen päivän koulutusoikeudesta työntekijöille. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten yhteydessä työnantaja edustava EK ei kuitenkaan ollut valmis viemään lakimuutoksia eteenpäin, ja syksyllä se ilmoitti hylkäävänsä koko koulutusvapaesityksen. Paperiliitto ei sopinut kirjauksia koulutusvapaasta omaan työehtosopimukseen.

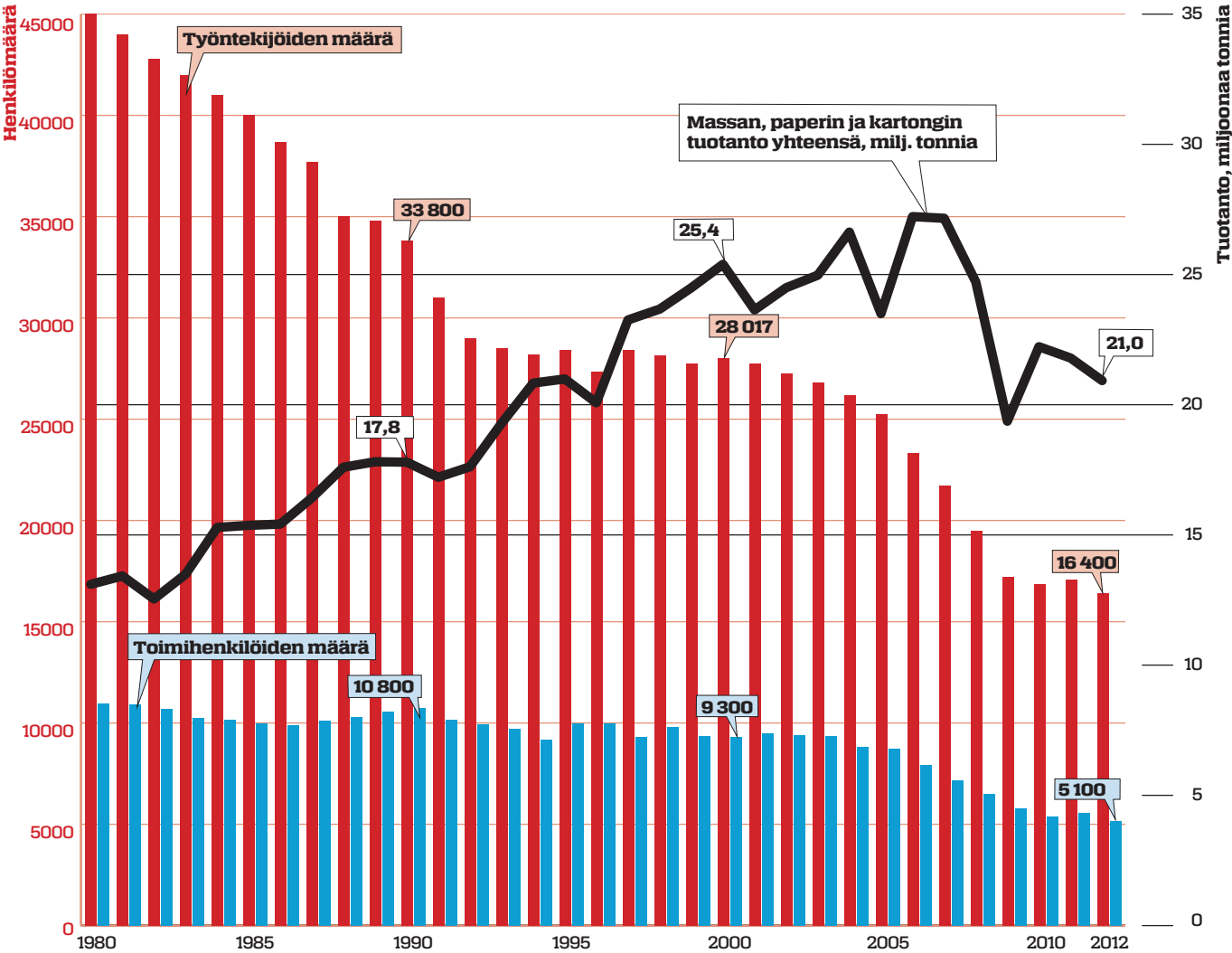
AIKANAAN PAPERILIITON aloitteesta perustettu Teollisuuden Palkansaajat -neuvottelukunta rekisteröitiin viralliseksi yhdistykseksi vuoden 2012–2013 vaihteessa. Paperiliiton lisäksi tähän yhdistykseen kuuluu kymmenen muuta liittoa kaikista kolmesta palkansaajakeskusjärjestöstä. Rekisteröitymisen tavoitteena on yhteistyön lisääminen liittojen välillä sekä teollisuudessa työskentelevien palkansaajien aseman vahvistaminen työmarkkinapolitiikassa.

LIITON JÄSENMAKSUA MAKSAVAT JÄSENET:

2009 vuoden lopussa	17867
2010 vuoden lopussa	17275
2011 vuoden lopussa	17082
2012 vuoden lopussa	16417

Paperiteollisuuden työvoiman ja tuotantomäärän kehitys 1980–2012

Prosessinhoitaja Tomi
Tuisku seuraa ja paikkaa
paperiin tulleita vikoja
Stora Enson Veitsiluod-
on tehtaiden PK 5:llä.
Kuva Jaakko Heikkilä

Edunvalvonta

Paperiteollisuus

Paperiteollisuuden kapasiteetti supistui edellisvuosien tapaan Suomessa. Yhteistoimintamenettelyjen seurauksena toteutettiin useilla tehtailla lomautuksia. Työntekijöiden vähentyminen laajensi tehtäväkuvia entisestään. Tämän vuoksi jäsenistömme osaamistarpeet tehtävien hallitsemiseksi kasvoivat.

Työehtosopimukset

Liitolla oli voimassa seuraavien työnantajajärjestöjen kanssa sovitut työehtosopimukset: Metsäteollisuus ry., Pahvin- ja Paperinjalostajain Yhdistys ry. ja Kemianteollisuus ry. Yksittäisten työnantajien ja Paperiliiton välisiä työehtosopimuksia oli 21 kappaletta. Lisäksi työnantajan ja ammattiosaston välisiä sopimuksia oli tehty viidelle työpaikalle. Näissä työpaikoissa noudatettiin paperiteollisuuden työehtosopimusta.

Palkkojen korottuminen

Paperiteollisuuden työehtosopimuksen mukaisesti työntekijöiden kausipalkkoja korotettiin 9.4.2012 alkaen 25 sentin yleiskorotuksella. Urakkahinnoiteltuja tai sovitut euromääräisiä urakoihin korotettiin siten, että korotusten vaikutus vastasi yleiskorotuksen suuruutta.

Yleiskorotuksen lisäksi paikallisesti sovitujen palkkausjärjestelmien palkkojen korottamiseen oli käytettävissä erillinen rahamäärä, jonka suuruus oli tehtaan työntekijöiden lukumäärä 12.3.2012 kertaa 15 senttiä.

Alin kausipalkka oli 9.4.2012 alkaen 855,29 euroa. Vuoro- ja saunalisien suuruudet olivat 24.9.2012 alkaen seuraavat: iltavuorolisä 121 senttiä, yövuorolisä 217 senttiä ja saunalisä 390 senttiä.

tiä. Sopimus on voimassa 30.4.2014 asti.

EK:n palkkatilastoinnin mukaan paperiteollisuuden työntekijöiden keskimääräisen tuntiansion muutos vuonna 2012 oli 2,7 prosenttia edellisvuodesta. Identtisten henkilöiden keskimääräisen tuntiansion muutos vuonna 2012 oli 3,0 prosenttia.

Työehtosopimusneuvottelut

Paperiteollisuuden raamisopimuksen mukainen työehtosopimus oli sovittu 24.11.2011. Keskeisiä muutoksia uudessa työehtosopimuksessa olivat mm. 12-tuntisten työvuorojen käyttöönotto keskeytymättömässä kolmivuorotyössä, osa-aikatyöntekijöiden loma-ajan palkanmaksun muuttaminen sekä vanhojen keskusjärjestösopimusten yhdistäminen paperiteollisuuden yleissopimukseksi.

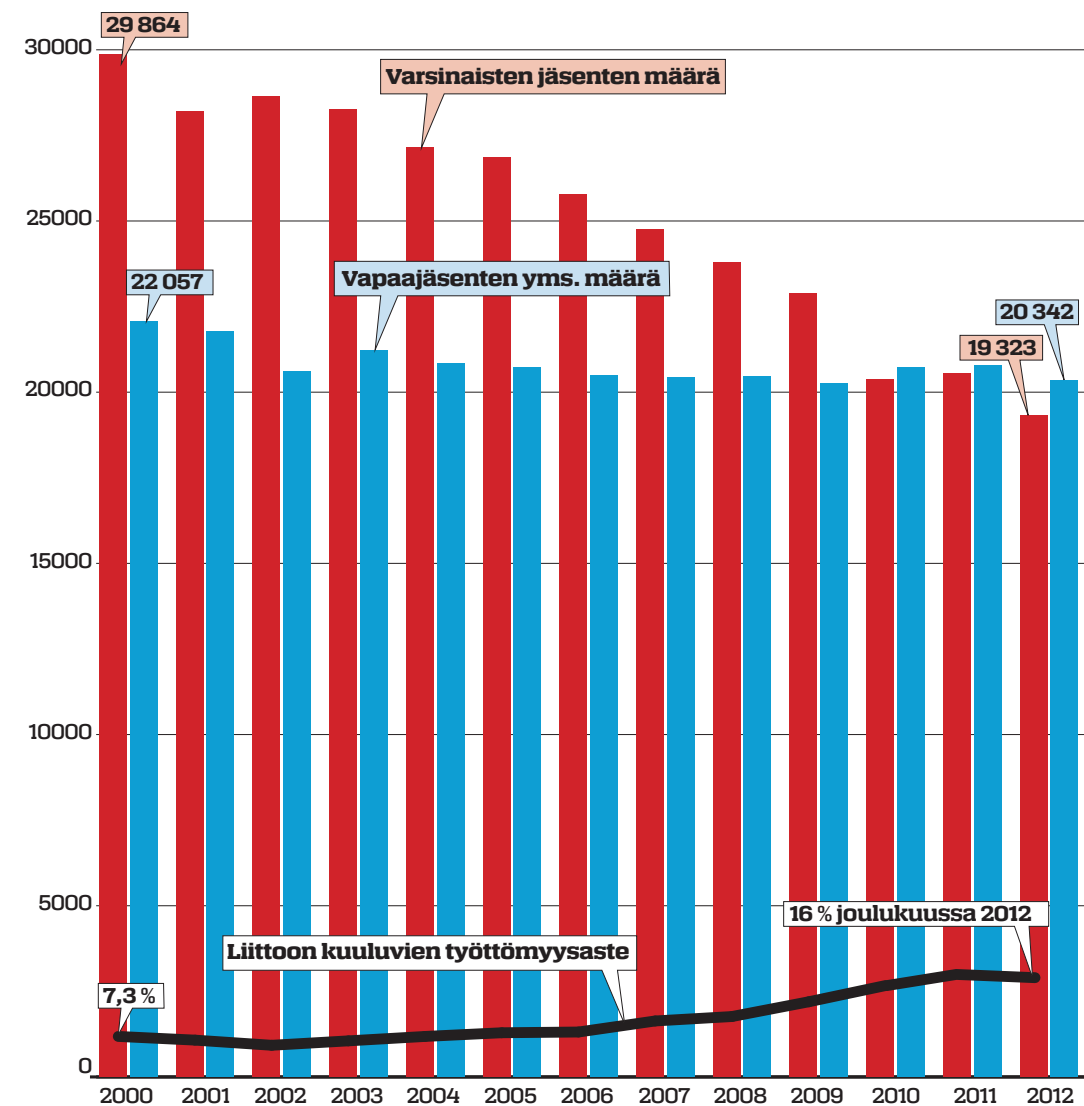
Liittojen välisistä työryhmistä luovuttiin siten, että sopimuskauden aikana liitot tarkastelevat yhteisesti mm. erilaisia työaikajärjestelmiä ja työaikakäytäntöjä, jotka tukevat tuottavuutta ja kilpailukykyä. Lisäksi liitot selvittävät mahdollisuuksia, joilla työuria voitaisiin pidentää edistämällä työhyvinvointia, työkyvyn ylläpitämistä ja sairauspoissaolojen hallintaa. Liitot arvioivat myös luottamusmiesten asemaa ja toimintaedellytyksiä sekä yritysten toimintaedellytyksiä muuttuvassa toimintaympäristössä. Työehtosopimuksen uudistamista jatkettiin, jotta teksti saataisiin selkeämmäksi.

Raamisopimuksen mukaisesti paperiteollisuuden työehtosopimus on voimassa 1.4.2012–30.4.2013.

Koulutustoiminta

Paperiliitto ja Metsäteollisuus järjestivät syksyllä neljä alueellista koulutustilaisuutta. Tilaisuuksissa kuultiin yritysedustajien puheenvuorot alan ti-

Paperiliiton jäsenten lukumäärä ja työttömyysaste

lanteesta ja tulevaisuuden näkymistä. Yhteisessä liittojen koulutusosuudessa käsiteltiin luottamusmiesten oikeuksia ja velvollisuuksia. Paperiliiton osuudessa käsiteltiin työehtosopimuksen keskeisiä sopimusmääräyksiä ja niihin liittyviä tulkintoja. Tilaisuudessa esiteltiin myös riita-asioden selvittelylomake, joka otetaan käyttöön vuoden 2013 alusta.

Muu toiminta

Paperiliiton ja Metsäteollisuuden välille alistettiin neuvoteltavaksi yhteensä 29 erimielisyysmuistiot. Erimielisyysmuistioiden määrä laski hie-
man edellisestä vuodesta. Palkkojen tarkistami-
siin tai paikalliseen palkkausjärjestelmään liitty-
viä erimielisyyksiä oli eniten. Näitä muistioita oli
yhteensä yhdeksän. Tämän lisäksi erimielisyyksiä
syntyi mm. työehtosopimuksen määräysten tul-
kinnoista, ulkopuolisen työvoiman käytöstä, irti-
sanomisista tai lomauttamisesta sekä paikalli-
sesta sopimisesta. Merkittävin erimielisyys vuo-
den aikana oli UPM:n tehtaiden luottamusmies-
alueista ja luottamusmiesten määrästä. Riita koski
Jämsänkosken, Kaipolan ja Tervasaaren tehtaita.
Monien neuvottelujen ja vaiheiden kautta asia-
sa saavutettiin neuvottelutulos vuoden 2013 alus-
sa. Lopputulokset vastasi pääosin Paperiliiton aja-
maa linjaa.

Ratkaisulautakunta ratkaisi kuluneen vuoden
aikana Mäntän palkkausjärjestelmään liittyvän
erimielisyyden. Erimielisyydessä oli kyse tehtävä-
muutosten vaikutuksesta keräyspapereiden vas-
taanotossa. Ratkaisulautakunnan päätöksen mu-
kaan keräyspaperin vastaanoton sisällyttäminen
materiaalityöryhmien tehtäväkokonaisuuteen
vaikuttaa sekä materiaaliryhmän että uusiomas-
san työntekijöiden pisteytykseen.

Edunvalvontatoimintaan ja sen kehittämiseen
osallistuttiin muiden palkansaajaliittojen kans-
sa mm. SAK:n ja Teollisuuden palkansaa-
jien so-
pimusvastaavien kokouksissa ja seminaareissa.
Kansainvälisten sopimusten kehittymistä seurat-
tiin.

Työehtosopimusneuvottelukunnat

Paperiteollisuus
Petri Vanhala
Juhani Siira
Markku Häyrynen
Ilkka Nokelainen
Timo Virtanen
Jouko Aitonurmi
Sauli Kovanen
Juho Kautto 31.8. asti
Jouko Suomalainen
Timo Byman 1.10. alk.

**Huhtamäki Food-
Service Finland Oy**
Esko Viljanen 29.2.
asti
Markku Häyrynen
1.3. alkaen
Mirja Käki
Saarinen Arja
Sami Laakso

Jalostus PPY
Esko Viljanen 29.2. asti
Markku Häyrynen
1.3. alkaen
Kimmo Sihvola
Sami Laakso
Irene Limola

**Å&R Carton Oy,
IK-Kotelo,
Anjalankoski**
Esko Viljanen 29.2. asti
Markku Häyrynen
1.3. alkaen
Harri Veijanen
Tiina Ertok

Paccor Finland Oy
Esko Viljanen 29.2. asti
Markku Häyrynen
1.3. alkaen
Sami Laakso
Matti Hietanen
Jari Koskinen

Suomen Kerta Oy
Esko Viljanen 29.2.
asti
Markku Häyrynen
1.3. alkaen
Esa Kotasaari
Marko Rågback
Sami Laakso

Amcor Ltd
Esko Viljanen 29.2.
asti
Markku Lihavainen
1.3. alkaen
Pertti Susi
Harri Nurminen
Tapio Myllynen

TES-perusteiset työryhmät ja toimikunnat

Työaikatyöryhmä
Petri Vahala
Juhani Siira

Työoikeustyöryhmä
Juhani Siira
Jouni Salminen

Tilastotoimikunta
Esa Kaitila
Riitta Kaukonen

Välimiesoikeus
Ilkka Nokelainen
Sauli Kovanen
Varalla:
Juhani Siira
Jouko Suomalainen

**Nuoret työnteki-
jät ja ammatillinen
koulutus**
Päivi Turtiainen
Markku Lihavainen
Riitta Kaukonen

Paperinjalostus

Paperinjalostustehtaiden toimin-
taympäristössä ei tapahtunut suuria
yllätyksiä tai muutoksia. Talouden
näkömien heikkeneminen vaikut-
ti kuitenkin joidenkin toimipaikkojen tilaus-
kantoihin ja tulevaisuuden näkymiin. Muu-
tamilla paikkakunnilla jouduttiin turvautumaan
yhteistoimintamenettelyn kautta toteutettuihin
lomautuksiin eikä muutamien henkilöiden irtisa-
nomisiltakaan voitu välttyä. Alan työntekijämäärä
pysytteli lähes edellisen vuoden tasolla.

Työehtosopimusneuvottelut

Pahvin- ja Paperinjalostajain yhdistyksen ja Pape-
riliiton raamisopimuksen mukaiset neuvottelut
oli saatu sovituksi marraskuussa 2011. Sopimuk-
sen merkittävin muutos oli paikkakuntaluokitte-
lusta luopuminen. Sopimukseen jäi käyttöön vain
yksi palkkataulukko. Sopimuksen palkankorotus-
vaikutus oli raamisopimuksen mukainen 2,4 pro-
senttia ensimmäisenä vuonna. Toisena sopimus-
vuonna palkankorotuksen määrä on 1,9 prosent-
tia. Pahvin ja paperinjalostajain työehtosopimus
on voimassa 1.2.2012–28.2.2014.

Syyskuun lopussa sovittiin Pahvin- ja Paperin-
jalostajain Yhdistyksen kanssa uudet PPY:n vuo-
rolisät ja saunalisä.

Huhtamäen raamisopimuksen mukainen työ-
ehtosopimus oli hyväksytty marraskuussa 2011
määräaikaan mennessä. Huhtamäen sopimuksen
kustannusvaikutus noudattaa raamisopimuksen
mukaista linjaa. Huhtamäen sopimus on voimas-
sa 1.2.2012–28.2.2014 välisen ajan.

Hämeenlinnassa sijaitsevan muovipakkauksia
valmistavan Paccor Finland Oy:n raamisopimuk-
sen mukaiset neuvottelut oli saatu päätökseen
marraskuussa 2011. Sopimuskauksi oli sovittu
1.4.2012–30.4.2014. Paccorin sopimuksen kustan-
nusvaikutus oli raamisopimuksen mukainen.

Amcor Flexibles Finland Oy:n raamisopimuk-
sen mukainen työehtosopimus astui voimaan vas-
ta 1.7.2012. Amcorin sopimus päättyy 30.6.2015
Suomen Kerta Oy:ssä oli neuvoteltu raamiso-

pimuksen mukainen työehtosopimus voimaan
siten, että sopimuskauksi on 1.2.2012–28.2.2014.
Suomen Kerta Oy:n Imatran tehtailla noudate-
taan Huhtamäki Foodservicen työehtosopimus-
ta ja Suomen Kerta Oy Kotkan tehtaalla omaa talo-
kohtaista työehtosopimusta.

Muu toiminta

Alkuvuodesta Raumalla sijaitseva Satatuote Oy
siirtyi noudattamaan kemianteollisuuden työeh-
tosopimusta. Marraskuussa järjestettiin paperin-
jalostusteollisuuden luottamusmiehillä koulutus-
tilaisuus Hämeenlinnassa. Tilaisuudessa oli pu-
humassa Pahvin ja Paperinjalostajain yhdistyk-
sen asiamies, joka kertoi yhdistyksen historiasta
ja nykypäivän tilanteesta. Koulutuksessa keskity-
ttiin muutoin paperinjalostusteollisuuden erityis-
kysymyksiin.

↑Materiaalinkäsittelijä
Markku Piironen työko-
neessaan Sonoco Alco-
ren Karhulan tehtailla.
Kuva Stina Kiiveri

Työ- ja ympäristönsuojelu

Työelämän rakenteelliset muutokset aiheuttavat uusia haasteita työturvallisuudelle. Viime vuosina nämä muutokset ovat olleet hyvinkin voimakkaita metsäteollisuudessa. Vaikuttaakin, että jatkuvasta muutoksesta on tullut pysyvä olotila. Työn vaatimukset kasvavat, ja opittavaa on siten jatkuvasti.

Irtisanomisien ja lomautusuhkien jatkuva paine oli suurena haasteena työsuojelun, työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin parissa työskenteleville. Tässä muutostilanteessa tulee osata tunnistaa työpaikan niin fyysiset kuin henkisetkin vaaratekijät ja arvioida riskit niin, että tilanne voidaan hallita. Työturvallisuustason nostamiseen pyrittiin vaikuttamaan niin, että muutos alan tapaturmaluvuissa näkyisi selvästi.

Paperiteollisuuden turvallisuustyön työalatoimikunta Paptat toi esiin Metsäteollisuus ry:n ja Paperiliitto ry:n yhteisesti toteuttamassa ns. HYVIS-tutkimushankkeessa esille tulleita työhyvinvoinnin osatekijöitä sekä hyviä käytäntöjä.

Liiton työsuojelutoimintaa ohjasi osaltaan työsuojeluvaltuutetuille suunnattu työsuojelukysely. Tällä kertaa laajana toteutettu kysely lähetettiin 115 työsuojeluvaltuutetulle. Vastausprosentti oli 65. Vertailtaessa muutoksia edelliseen, vuonna 2008 tehtyyn kyselyyn, huomataan että fyysisten ongelmien tai rasitustekijöiden osalta melu, korkea lämpötila ja paperin pölyäminen olivat yhä olemassa. Hankalat työasennot sekä epäjärjestys arvioitiin jopa aiempaa suuremmiksi ongelmiksi. Psykkisten ongelmien ja rasitustekijöiden aiheuttajia olivat huono johtaminen, muutokset töissä ja työjärjestelyissä sekä epätasainen rytmitys. Työhön sidonnaisuus ja työn yksitoikkoisuus olivat vähentyneet.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojeluun on viime vuosien aikana panostettu niin, että suomalaiset metsäteollisuusyri-

tykset ovat ympäristönsuojelussa edelläkävijöitä koko maailmassa. Päästöt on saatu pienenemään murto-osaan aiemmasta samanaikaisesti, kun tuotanto on kasvanut.

Suomen sellu- ja paperitehtailla käytettiin ympäristöasioiden hallinnassa ympäristöjärjestelmiä ISO 14001 ja/tai EMAS. Toimintaa ohjasi niin EU-tason kuin kansallinenkin lainsäädäntö.

Työsuojelukoulutus ja -kurssit

Liiton toimiston työntekijät osallistuivat kutsusta työpaikoilla järjestettyihin työsuojelukoulutustilaisuuksiin. Paperinjalostuksen pääluottamusmiehille ja työsuojeluvaltuutetuille järjestettiin yhteinen täydennyskurssi Hämeenlinnassa.

Teollisuuden Palkansaajat järjesti NANO/REACH-seminaarin. Joidenkin nanomateriaalien ja hiukkastyypien kuten nanohiilikuitujen osalta on vahvaa näyttöä vakavista terveysuhista. Siksi on tärkeää vauhdittaa terveysvaikutusten tutkimusta. REACHin keskeinen tavoite on varmistaa aineen, seoksen ja esineen turvallinen käyttö koko sen elinkaaren aikana.

Suurin altistuminen kemikaaleille syntyy yleensä työssä. REACHin avulla työnantaja, joka siis vastaa työturvallisuudesta, saa aiempaa enemmän ja tutkitumpaa tietoa sekä kemikaalien ominaisuuksista että riskienhallinnasta.

Paperiteollisuuden turvallisuustyön työalatoimikunta (PAPTAT)

Työturvallisuuskeskuksen (TTK) paperiteollisuuden työalatoimikunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Lisäksi pidettiin työalatoimikunnan suunnittelupäivä. Työalatoimikunta järjesti Helsingissä valtakunnallisen koko paperiteollisuudelle suunnatun työturvallisuuspäivän, jonka aiheena oli se, kuinka työpaikalla toimitaan tapaturman jälkeen ja miten sekasortoon ajautumisen

Elina Orpana

häiriötekijöitä voidaan ennalta ehkäistä rakennettaessa entistä turvallisempaa työyhteisöä.

Kuolemaan johtaneet työtapaturmat (TOT)

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (TVL) on tilastoinut kuolemantapauksia vuodesta 1985. TOT-tutkinnan periaatteita muutettiin ns. teematutkinnan suuntaan 2011.

Paperiteollisuudessa sattui vuonna 2012 yk-

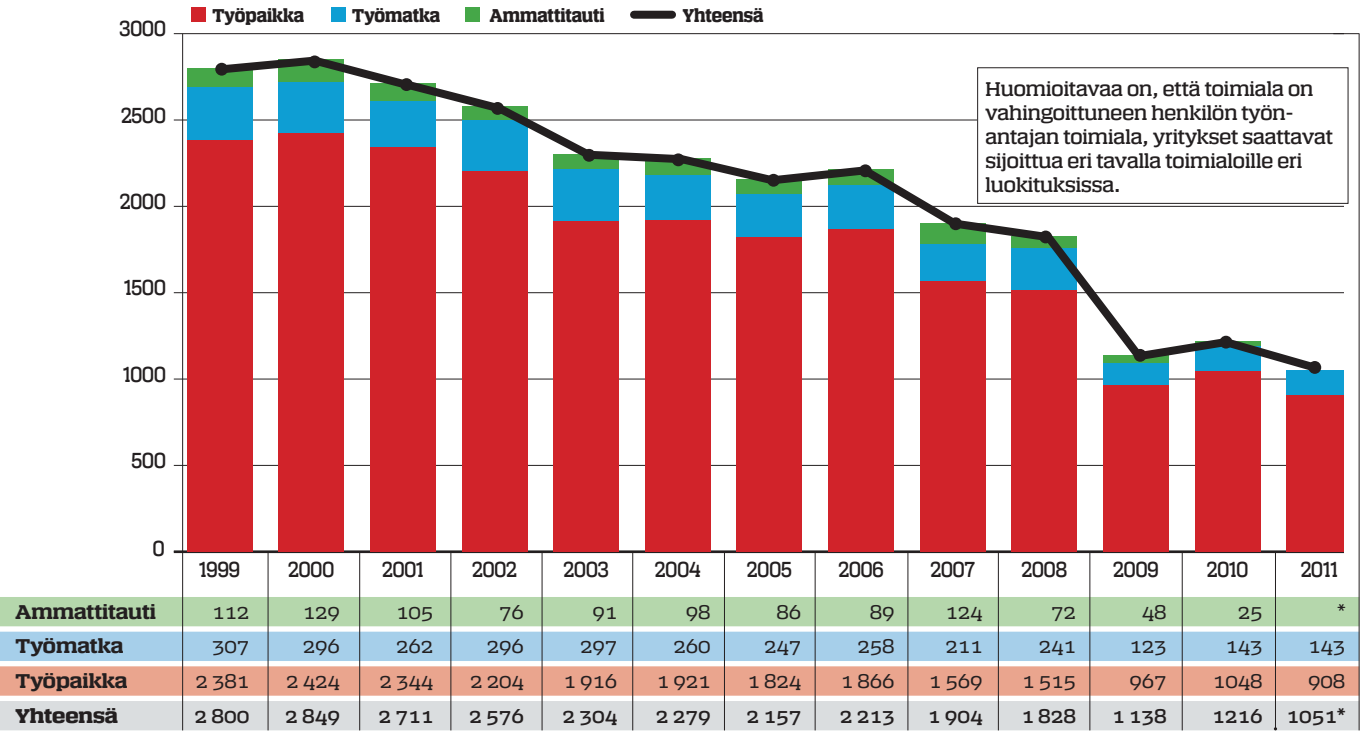
si kuolemaan johtanut työtapaturma. Työtapaturmassa kuoli Mondin Lohjan tehtaan paperikoneella työskennellyt operaattori puhdistessaan paperikoneen kuivatusosan huovanjohtotela. Tutkimukset onnettomuuteen johtaneista syistä ovat vielä kesken.

Työtapaturmat

On huomion arvoista, että sattuneiden tapaturmien määrät kulkevat hyvään suuntaan sekä luku-

↑ Jukka Hirvosen työpaikalla Tainiokosken tehtaalla kokeiltiin nokkaunia kesken yövuoron.

Työpaikka- ja työmatkatapaturmat sekä ammattitaudit massa- ja paperiteollisuudessa 1999–2011

* Vuoden 2011 ammattitautien lukumäärä ei ollut selvillä vuosikertomuksen mennessä painoon.

↑Toimialaluokituksen muunto vanhasta TOL 2002 luokituksesta luokitukseen TOL 2008 vaikutti tilastointiin suu- resti. Uuden luokituksen mukainen aineisto on käytettävissä alkaen sattumisvuodesta 1999. Muutoksesta aiheutuu kuitenkin se, että eri luokituksilla tehdyt tilastot voivat näyttää eri lukuja sattumisvuosille 1999–2007.

määrissä että suhteutettuna miljoonaa työtuntia kohden. Vuonna 2011 päästiin tapaturmaluvuissa ensi kertaa alle teollisuuden keskiarvon. Tämä oli hyvä saavutus.

Yllä olevassa taulukossa eivät vielä ole mukana vuoden 2011 ammattitautitapaukset.

Kun taulukon luvut suhteutetaan miljoonaa työtuntia kohden, niin luku oli 32,7 vuonna 2010 ja 26,3 vuonna 2011.

Tutkimusasiat

Vuonna 2012 toteutettiin kyselyt työpaikkojen työntekijämääristä, juhannustyöskentelystä, työ- suojelusta, lyhyen kierron työvuorjärjestelmäs- tä sekä joulukäynnistä. Kyselyiden toteuttamis- ta varten hankittu kyselyohjelma myös uusittiin. Yritysten taloustietojen keräämistä varten pää- tettiin myös hankkia Kauppalehti Oy:n EPortti-li-

senssi, josta saatuja taloustietoja käytettiin mm. yt-neuvotteluiden tukena. Osallistuttiin mm. työ- ja elinkeinoministeriön vetämään Metsäalan Stra- teginen Ohjelma -hankkeeseen, jonka osana tilat- tiin palkkoihin ja niiden kehitykseen liittyvä kan- sainvälinen vertailu Pöyry Oyj:ltä. Tutkimustoi- minnalla tuettiin liiton kotimaista ja kansainvälis- tä edunvalvontaa sekä tuotiin liiton näkökulmia esiin mm. Paperiliitto-lehdessä.

Tutkimus- ja tilastotoimintaa toteutettiin jatka- malla kuukausittain toteutettavan alan suhdanne- seurannan päivittämistä sekä tekemällä palkkoi- hin, tuotantomääriin ja kapasiteetin muutoksiin liittyviä selvityksiä ja yhteenvetoja sekä päivittä- mällä Paperiliiton tilastoja. Alan kehitystä seuratiin ja siihen pyrittiin vaikuttamaan osallistumalla metsäteollisuutta koskeviin tilaisuuksiin sekä ke- räämällä ja analysoimalla alaan liittyviä kotimaisia ja kansainvälisiä ennusteita.

Lakiasiat

Lakisektorilla käsitellyistä asioista so- vittiin vuoden 2012 aikana lukumää- räisesti enemmän juttuja kuin vuo- siin. Sopimuksia tehtiin esimerkiksi asioissa, jotka koskivat työsopimus- ten päättämisten lainmukaisuutta sekä takaisinottovelvollisuuden noudattamista. Tämän ohella sovittiin myös juttuja, joissa oli ky- symys työntekijöiden palkkasaatavista tai vahin- gonkorvauksista.

Sovittujen juttujen ohella myös eri tuomiois- tuimista saatiin ratkaisuja, joiden sisältöä on syytä käydä tarkemmin läpi.

Markkinaoikeus

Markkinaoikeus piti voimassa 29.5.2012 antamal- laan päätöksellä Kilpailuviraston vuonna 2010 an- taman päätöksen, jonka mukaan ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskevat määräykset alan työ- ehtosopimuksessa eivät olleet kilpailunrajoitus- lain vastaisia. Työehtosopimusten katsottiin jo määritelmänsä puolesta rajoittavan työnantajien mahdollisuuksia kilpailla työntekijöiden työeh- doilla. Ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskevat ehdot oli otettu työehtosopimukseen Paperiliiton jäsenistön aseman suojaamiseksi, minkä vuoksi mainitut ehdot olivat sallittuja.

Välimiesoikeus

Välimiesoikeus käsitteli sairauden vuoksi siirretn vuosiloman ajalta maksettavan sairausajan pal- kan laskentatapaa. Stora Enso oli maksanut työn- tekijälle palkan tes:n v-päiväsheeman mukaan kausipalkan suuruisena. Välimiesoikeus katsoi äänestysratkaisun jälkeen, että sopimuksen epä- selvä sanamuoto huomioon ottaen yhtiön vuosi- kausia ilman riitautusta noudattama maksutapa ei ollut tes:n vastainen. Paperiliiton nimeämät vä- limiehet jättivät eriävän mielipiteen tuomioon.

Työtuomioistuin

Työtuomioistuimessa käsiteltiin Metsä-Botnian Kaskisten tehtaasta liikkeen luovutuksella M-rea- liin siirtyneiden puunkäsittelyn työntekijäin kau- sipalkan määräämistä. Työnantaja oli yksipuoli- sesti määritellyt heidän palkkansa M-realin palk- kausjärjestelmän pohjalta. Tuomion mukaan palkkoja ei voida paperiteollisuuden tes:n mukaan määrätä yksipuolisesti, vaan palkat on sovittava kausipalkkasopimuksessa. Kun näin ei ollut tehty, määräytyi työntekijöiden palkka luovutuksen jäl- keenkin Metsä-Botniassa voimassa olleen kausi- palkkasopimuksen mukaisesti. Metsäteollisuus ry ja Metsä Board tuomittiin hyvityssakkoon.

Yleiset tuomioistuimet

Vaasan hovioikeus piti voimassa 16.8.2012 anta- mallaan tuomiolla Satakunnan käräjäoikeuden antaman tuomion Rauman paperitehtaan siivoo- jien irtisanomisasiassa. Hovioikeus katsoi, että sii- voojien työsopimukset oli irtisanottu todellisuus- dessa sen vuoksi, että he eivät suostuneet palkan- alennuksiin, joiden tekemiseen yhtiöllä ei ollut yksipuolista oikeutta. Kun siivoojien työsopimuk- set oli siten irtisanottu perusteettomasti, tuomit- tiin yhtiö korvaamaan siivoojille kahdeksan kuu- kauden palkkaa vastaava korvaus.

Rovaniemen hovioikeus antoi tuomion Sto- ra Enson oikeudesta lomauttaa Veitsiluodon teh- taiden määräaikaiset työntekijät tehtaan tuotan- toseisokin yhteydessä. Kun määräaikaisissa työ- sopimuksissa ei ollut mainittu sijaistettavan hen- kilön nimeä eikä työntekijöillä ollut muutenkaan mahdollisuutta varmistua työnantajan oikeudesta lomauttaa heidän sijaistamansa vakituinen työn- tekijä, velvoitti hovioikeus lainvoiman saaneella tuomiolla yhtiön korvaamaan lomautuksen joh- dosta saamatta jääneet palkat.

Hallinto- ja järjestötoiminta

Liittovaltuuston jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat

Puheenjohtaja Ilkka Nokelainen os. 21 Kaukopää ja varapuheenjohtaja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto.

Varsinainen jäsen		Kertaa	Varajäsen		Kertaa
Pirkanmaan piiri					
Ahti Koivu	os.	5 (3)	Janne Ylimäki	os.	4
Ari Petman	os.	50 (2)	Markku Salokivi	os.	70 (1)
Mika Eronen	os.	2 (2)	Matti Turunen	os.	38
Vesa Järvinen	os.	75 (3)	Pekka Oivanen	os.	45

Länsi-Suomen piiri					
Jouni Katavisto	os.	8 (1)	Seija Virtanen	os.	24 (1)
Kari Häggblom	os.	3 (2)	Aki Hanka	os.	89 (1)
Petri Salminen	os.	8 (3)	Pekka Erkkilä	os.	7

Etelä-Suomen piiri					
Tino Lehtonen	os.	54 (2)	Harri Nurminen	os.	7 (1)
Harri Lindholm	os.	87 (3)	Teemu Keränen	os.	87
Hannu Kärkkäinen	os.	47 (3)	Ossi Peräkylä	os.	39

Kymen piiri					
Kari Huovila	os.	35 (3)	Jarmo Haanpää	os.	48
Harri Helminen	os.	15 (1)	Pasi Untolahti	os.	19
Petri Kiander	os.	81 (3)	Tuija Relander	os.	32
Kari Silvennoinen	os.	86 (1)	Paavo Partanen	os.	86 (1)
Sami Tuominen	os.	73 (3)	Juha Ristola	os.	16
Antero Raanoja (22.3.12 asti)	os.	15	Tapani Paldanius (22.3.12 asti)	os.	16 (1)
Tapani Paldanius (23.3.12 alk.)	os.	16 (2)	Erkki Röppänen (23.3.12 alk.)	os.	55

Saimaan piiri					
Ilkka Nokelainen	os.	21 (3)	Arto Hulkko	os.	21
Mika Viskari	os.	25 (3)	Jorma Vertanen	os.	52
Harri Kortelainen	os.	23 (2)	Heikki Ruohio	os.	23 (1)
Kari Miettinen	os.	22 (2)	Jaakko Väärä	os.	22

Keski-Suomen piiri					
Markku Kankainen	os.	11 (2)	Kari Lappalainen	os.	80
Jukka Blomberg	os.	12	Teijo Hytönen	os.	13 (1)
Pertti Ahonen (21.11.12 asti)	os.	76 (2)	Tommi Ropa (21.11.12 asti)	os.	73 (1)
Tommi Ropa (22.11.12 alk.)	os.	73	Marko Lehtonen (22.11.12 alk.)	os.	70

Varsinainen jäsen		Kertaa	Varajäsen		Kertaa
Pohjois-Karjalan piiri					
Jukka Voutilainen	os.	14 (3)	Martti Arvaja	os.	80
Eero Ahonen	os.	55 (2)	Leo Happonen	os.	55 (1)
Martti Turunen	os.	88 (3)	Ville Puumalainen	os.	30

Pohjois-Suomen piiri					
Urho Määttä	os.	41 (2)	Jari Kallio	os.	11 (1)
Matti Kettunen	os.	33 (3)	Juhani Simula	os.	33
Jouko Suomalainen	os.	41 (2)	Timo Berg	os.	41 (1)
Esa Ahonen	os.	52 (2)	Tapio Joutsen	os.	52 (1)

Yleisvarajäsenet:

Jussi Tapola os. 15 Inkeroinen, Pertti Turunen os. 30 Pankakoski, Kari Turkia os. 35 Myllykoski (1), Ismo Rautiainen os. 13 Äänekoski, Anu Valtonen os. 22 Tainionkoski (1), Pertti Ahonen os. 76 Ruovesi, Erkki Röppänen os. 55 Kuopio (22.3.12 asti), Marko Lehtonen os. 70 Valkeakoski (21.11.12 asti).

Liiton hallituksen jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat

Varsinainen jäsen	Osasto	Kertaa	Varajäsen	Osasto	Kertaa
Petri Vanhala, pj	liiton tsto	(10)	Timo Luoto	os.	10 (1)
Timo Virtanen	os.	5 (10)	Ilpo Salminen	os.	45
Jouko Aitonurmi	os.	42 (10)	Kimmo Sihvola	os.	12 (1)
Pertti Susi	os.	7 (9)	Tapio Tienari	os.	38 (1)
Mirja Käki	os.	66 (8)	Päivi Lumikumpu	os.	46 (3)
Jorma Timonen	os.	85 (7)	Katja Soikkeli	os.	21
Ari Kujala	os.	17 (9)	Jari Punakivi	os.	15 (2)
Veijo Ruotsalainen	os.	52 (8)	Aarne Kortelainen	os.	43 (2)
Harri Honkala	os.	45 (11)	Jari Kallio	os.	35
Jorma Paajanen	os.	77 (10)	Esa Pajunen	os.	11
Jari Heikkilä	os.	4 (11)	Veli-Matti Lindeman	os.	11
Kai Pärnänen	os.	14 (9)	Kai Flink	os.	38 (2)
Timo Byman (30.9.12 asti)	os.	35 (7)	Harri Rimpilä (17.10.12 asti)	os.	86
Harri Rimpilä (18.10.12 alk.)	os.	86 (3)	Matti Sirén (18.10.12 alk.)	os.	81
Lauri Santaniemi	os.	43 (11)	Ari Itämies	os.	43

Yleisvarajäsenet:

Timo Suhonen os. 14 (1), Pasi Sihvonen os. 42 (3), Hannu Ulmanen os. 81 (1), Anneli Auvinen os. 27, Harri Vakoniemi os. 28 (14.12.12. asti), Jukka Suhonen os. 57, Pasi Riipinen os. 86, Harri Manninen os. 12, Matti Siren os. 81 (17.10.12 asti), Kari Kauppinen os. 12, Veikko Tanskanen os. 87.

Järjestötoiminta

Paperiliiton järjestötoiminnan päämääränä on järjestäytynyt, yhtenäinen ja osallistuva jäsenistö. Päämäärään pyrittiin mm. hyvällä edunvalvonnalla, työsuojelulla ja koulutuksella sekä jäsenistöä aktivoivilla jäsentapahtumilla.

Jäsentapahtumilla pyrittiin tavoittamaan jäsenistöä mahdollisimman monipuolisesti. Tavoitteena oli se, että jäsen kiinnostuu liiton ja ammattiosastojen toiminnasta kiinnittyen lujemmin liitonsa toimintaan:

- Pilkkikilpailut Seinäjoella
- Salibandy-kisat Varkaudessa
- Keilauskisat Lappeenrannassa
- Kesäkaruselli Linnanmäellä
- Karaokekilpailut Jämsässä
- Jalkapalloturnaus Lappeenrannassa
- Moottoripyörätapahtuma Raumalla

Liitto näkyi myös työväenliikkeen yhteisissä tapahtumissa, mm. Työväen musiikkitapahtumassa Valkeakoskella.

Edellisessä liittokokouksessa päätettiin, että Paperiliitto tarkastelee yhteistyömahdollisuuksia toisten liittojen kanssa. Niin tehtiin erillisessä liittoyhteistyöryhmässä, minkä lisäksi yhteistyön kehittämisestä keskusteltiin eri teollisuusliittojen kesken perustetussa työryhmässä. Liittoyhteistyöryhmä kartoitti erilaisia yhteistyömuotoja, mutta ei kuitenkaan esittänyt hallinnolle päätettäväksi mitään vaihtoehtoa. Yhteistyötä tiivistettiin kuitenkin teollisuusliittojen kanssa, kun keskusjärjestörajat ylittävä Teollisuuden Palkansajat rekisteröitiin yhdistykseksi. Metsäalan liittojen kanssa yhteistyö tähtäsi alan toimintaedellytysten turvaamiseen.

Toimiston työskentelyä sävytti liittokokouksen valmistelu sekä toiminnan suunnittelun ja seurannan tehostaminen. Tämä oli tärkeää talouden tasapainottamiseksi sekä jäsenpalveluiden tehostamiseksi aikana, jolloin jäsenrakenne muuttuu nopeasti.

Wilma Hurskainen

→Pasi, Veera ja Lotta Huusari osallistuivat liiton Kesäkaruselliin Linnanmäellä. Tapahtumaan tuli noin 5 000 paperiliittolaista ja heidän perheenjäsentään.

Tasa-arvotoiminta

Merja Ojala

←Painokoneenhoitajat Tuire Touronen, Kerttu Järvinen ja Margit Tuominen Bong Suomi Oy:n Pirkkalan painosta osallistuivat naisille tarkoitettuun virkistyskurssiin Peurungassa.

Paperiliiton perusarvoja on tasa-arvon edistäminen niin työelämässä kuin järjestö-toiminnassa. Luottamushenkilöt olivat avainasemassa tasa-arvon toteuttamisessa työpaikoilla.

Tasa-arvolla tarkoitetaan jokaisen jäsenen yhtäläisiä mahdollisuuksia tehdä valintoja, kehittyä työssään sekä saada oikeudenmukainen kohtelu ilman asenteellisia tai rakenteellisia rajoituksia, jotka johtuvat sukupuolesta, iästä, kansallisuudesta tai muusta henkilöön liittyvästä tekijästä. Paperiliitossa tasa-arvoon kuuluu myös se, että eri ikäisiä naisia ja miehiä kannustetaan toimimaan aktiiveina siten, että erilaisia toimintata-

poja, pyrkimyksiä ja tarpeita arvostetaan samalla tavalla.

Paperiliitto järjesti yhdessä TSL:n kanssa erityisesti naisille suunnatun työhyvinvointikurssin Peurungassa. Kurssille osallistui 100 naista. Kursi täyttyi hetkessä eivätkä kaikki halukkaat mahtuneet mukaan. Kurssin päämääränä oli aktivoida naisia mukaan liiton ja ammattiosastojen toimintaan, jotta eri toimielimien rakenne saataisiin paremmin vastaamaan jäsenistön rakennetta. Miesten tasa-arvoasioiden erityispiirteitä puolestaan käsiteltiin SAK:n työryhmässä ja tasa-arvopäivillä Kouvolassa.

Liiton jäsenyydet

Liitto oli kertomusvuoden aikana jäsenenä seuraavissa kotimaisissa yhteisöissä:

- ▷ Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.
- ▷ Suomi-Venäjä-Seura
- ▷ Terveysten edistämissäätiö
- ▷ Työväenperinne r.y.
- ▷ Työväen Sivistysliitto TSL ry.
- ▷ Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry
- ▷ Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry.
- ▷ Suomen ammattiin opiskelevien keskusliitto SAKKI ry
- ▷ Palkansaajien tutkimuskeskus
- ▷ Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys – TATSI ry

Liitto kuului kertomusvuoden aikana seuraaviin kansainvälisiin järjestöihin:

- ▷ Kansainvälinen Tehdastyöväen Federaatio ICEM 18.6. asti
- ▷ Kansainvälinen Tehdastyöväen Federaatio IndustriALL Global Union 19.6. alkaen
- ▷ Euroopan Tehdastyöväen Federaatio EMCEF 15.5. asti
- ▷ Euroopan Tehdastyöväen Federaatio IndustriALL European Trade Union 16.5. alkaen
- ▷ Pohjoismaiden Teollisuustyöntekijät IN

SAK:n valtuuston paperiliittolaiset jäsenet kaudella 2011–2016

- ▷ **Ilkka Nokelainen** Kaukopää 21, varajäsenet Esa Pajunen Jämsänkoski 11, Timo Suhonen Varkaus 14
- ▷ **Jorma Paajanen** Äänekoski 77, varajäsenet Marja-Leena Kyrö Äänekoski 77, Katja Soikkeli Kaukopää 21
- ▷ **Jouko Aitonurmi** Rauma 42, varajäsenet Risto Uotila Myllykoski 35, Ahti Koivu Mänttä 05
- ▷ **Matti Kettunen** Kemi 33, varajäsenet Juhani Simula Kemi 33, Olli-Pekka Kaikkonen Oulu 43
- ▷ **Veli-Matti Lindeman** Jämsänkoski 11,

varajäsenet Petri Salminen Rauma 8, Irene Limola Lempäälä 75

SAK:n hallitus

- ▷ SAK:n hallituksen varsinaisena jäsenenä oli Petri Vanhala ja henkilökohtaisena varajäsenenä Juhani Siira sekä yleisvarajäsenenä Sauli Kovanen.

SAK:n hallituksen asettamiin asiantuntijaryhmiin kuuluvat henkilöt

- ▷ Sopimusvastaavat Markku Häyrynen ja Juho Kautto 3.9. asti
- ▷ Juristit Juha Koivisto ja Jouni Salminen
- ▷ Sosiaalipoliittiset asiantuntijat Markku Häyrynen
- ▷ Kansainväliset asiantuntijat Esa Kaitila
- ▷ Työsuojelevastaavat Hannu Ulenius
- ▷ Työelämän tutkijat ja kehittäjät Esa Kaitila
- ▷ Ay-koulutusvastaavat Päivi Turtiainen
- ▷ Tasa-arvovastaavat Päivi Turtiainen
- ▷ Koulutuspoliittiset asiantuntijat Päivi Turtiainen
- ▷ Monikulttuurisuustyöryhmä Hanna-Kaisa Siimes
- ▷ Talous- ja elinkeinopoliittiset asiantuntijat Esa Kaitila
- ▷ Ilmasto- ja energiatyöryhmä Sauli Kovanen ja Hannu Ulenius
- ▷ Omistajapolitiikan työryhmä Petri Vanhala
- ▷ Viestintävastaavat Eija Valkonen ja Eeva Eloranta-Jokela
- ▷ Järjestövastaavat Juhani Siira ja Markku Lihavainen
- ▷ Nuorisovastaavat Markku Lihavainen
- ▷ Talousvastaavat Markku Leppänen
- ▷ Tietohallintovastaavat Päivikki Wesslin

SAK:n eri työryhmiin ovat kertomusvuoden aikana kuuluneet:

- ▷ SAK–EK tilastolautakunta Esa Kaitila varajäsenenä

Muut yhteisöt

- ▷ Teollisuuden Palkansaajien neuvottelukunta (TP) Petri Vanhala varsinaisena jäsenenä ja Sauli Kovanen varajäsenenä
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) sopimuspoliittinen työryhmä Markku Häyrynen
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) yhteistoimintaryhmä Markku Lihavainen
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) työ- ja ympäristönsuojelutyöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) elinkeinopoliittinen työryhmä Esa Kaitila
- ▷ SAK:n koulutussäätiön hallitus Päivi Turtiainen varsinaisena jäsenenä ja Markku Leppänen varajäsenenä
- ▷ Suomen ammattiliittojen lomajärjestö SAL ry:n valtuusto Hanna-Kaisa Siimes, varajäsenenä Päivi Turtiainen
- ▷ Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT:n hallituksen varajäsen Hanna-Kaisa Siimes
- ▷ Eläkelautakunnan varajäsen Markku Häyrynen
- ▷ Finnveran hallituksen jäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Vakuutusyhtiö Kalevan hallintoneuvosto Petri Vanhala
- ▷ Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallituksen varajäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Koulutusrahaston hallintoneuvosto varajäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Kemiallisen metsäteollisuuden koulutusjohtokunta Petri Vanhala
- ▷ Metsäneuvosto Sauli Kovanen varsinaisena jäsenenä ja Juhani Siira varajäsenenä
- ▷ Palkansaajien tutkimuslaitoksen edustajisto Jouni Salminen varaedustajana
- ▷ Levin Matkailukeskuksen hallitus Markku

- Leppänen varsinaisena jäsenenä sekä Sari Nikkilä varajäsenenä
- ▷ Ylläksen Terveysshotellin hallitus Petri Vanhala puheenjohtajana, hallituksen jäsenenä Markku Leppänen ja Juhani Siira
- ▷ Välimiesoikeus Ilkka Nokelainen ja Sauli Kovanen varsinaisina jäseninä sekä Juhani Siira ja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto varajäseninä
- ▷ Prosessiteollisuuden tutkintotoimikunta Päivi Turtiainen
- ▷ Paperiteollisuuden tutkintotoimikunta Päivi Turtiainen
- ▷ Automaatioasentajan tutkintotoimikunta Esa Pajunen
- ▷ Kemian alan sekä paperi- ja puualan koulutus-toimikunta Päivi Turtiainen
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TTK) paperiteollisuuden työalatoimikunta (PAPTAT) Hannu Ulenius, Jaakko Väärä os. 22 Tainionkoski, Ilkka Rosedahl os. 4 Tampere
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TTK) teollisuusryhmän puheenjohtajana Hannu Ulenius
- ▷ Tapaturmavakuutuslaitosten liiton työpaikkaonnettomuuksien tutkintaryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Hengitysliitto Heli ry:n asbestityöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Vakuutusosikeus Juha Koivisto varajäsenenä
- ▷ Työneuvoston varajäsenenä Jouni Salminen
- ▷ Kansallisen metsäohjelman koulutustyöryhmä Päivi Turtiainen
- ▷ Metsäalan Strateginen Ohjelma (MSO) Petri Vanhala ja Esa Kaitila
- ▷ EMCEFin työehtosopimuspoliittinen komitea Juhani Siira 15.5. asti
- ▷ EMCEFin hallituksen varajäsenenä Petri Vanhala 15.5. asti
- ▷ EMCEFin teollisuuspoliittinen komitea Esa Kaitila 15.5. asti

→Luottamusmiehet
Heikki Toivola, osasto 5
Mänttä, ja Elina Kivisalo,
osasto 7 Kauttua, sy-
vensi tes-osaamistaan
täydennyskurssilla Tam-
pereella syyskuussa.

- ▷ EMCEFin sosiaalialogikomitea Petri Vanhala 15.5. asti
- ▷ EMCEF-EWC-komitea Markku Lihavainen ja varalla Esa Kaitila 15.5. asti
- ▷ IndustriALL Europen hallituksen jäsenenä Petri Vanhala 16.5. alkaen
- ▷ IndustriALL Europen teollisuuspoliittinen komitea Petri Vanhala 16.5. alkaen
- ▷ IndustriALL Europen sosiaalialogikomitea Esa Kaitila 16.5. alkaen
- ▷ IndustriALL Europen yrityspoliittinen komitea Markku Lihavainen 16.5. alkaen
- ▷ Pohjoismaiden teollisuustyöntekijöitä edustavan IN:n hallitus Petri Vanhala
- ▷ IN:n yhteistoimintaryhmä Esa Kaitila
- ▷ IN:n työympäristöpoliittinen verkosto Hannu Ulenius
- ▷ IN:n sopimuspoliittinen verkosto Markku Häyrynen
- ▷ IN:n yrityspoliittinen verkosto Markku Lihavainen
- ▷ IN:n koulutuspoliittinen verkosto Päivi Turtiainen

- ▷ IN:n teollisuuspoliittinen verkosto Esa Kaitila
- ▷ Ylläksen Terveysthotelli Oy, toimitusjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Keurusharju, toimitusjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Mannerheimintie 103 b, hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Rondo Markku Leppänen hallituksen jäsenenä
- ▷ Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6 Markku Leppänen hallituksen jäsenenä
- ▷ Airport Plaza Business Park Markku Leppänen hallituksen jäsenenä
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Park Markku Leppänen hallituksen jäsenenä
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Presto Markku Leppänen hallituksen puheenjohtajana
- ▷ Stella Business Park Oy Markku Leppänen hallituksen jäsenenä
- ▷ Kiinteistö Oy Stella Solaris Markku Leppänen hallituksen puheenjohtajana

Eeva Eloranta-Jokela

Koulutustoiminta

Paperiliiton ensisijaisena tehtävänä oli työntekijöiden palkka- ja työehtoja sekä sosiaalista turvallisuutta edistävien tavoitteiden ajaminen. Liitto halusi tämän lisäksi vaikuttaa myös yhteiskunnan kokonaiskehitykseen. Paperiliitto toimi samanaikaisesti tämän hetken ja tulevaisuuden puolesta.

Koulutustoiminnan päämääränä oli luottamus- henkilöiden osaamisen kehittäminen. Tämä puolestaan tuki liiton päämäärää, joka on jäsenistön etujen valvominen sekä niitä välillisesti tukevien, sosiaalista turvallisuutta parantavien tavoitteiden ajaminen.

Koulutuksen tehtävänä oli herättää kiinnostusta liiton toimintaan ja luoda sellaisia valmiuksia, että jäsen omalla toiminnallaan kykeni edistämään yhteisiä tavoitteita niin työpaikka-, ammat-
tiosasto- kuin liittotasollakin.

Paperiliitto käytti järjestökoulutukseen mm. Kiljavan opiston ja TSL:n palveluja, jotka jakaantuivat ammattiosaston toimihenkilöiden koulutukseen, luottamusmieskoulutukseen ja työsuojeluvaltuutettujen koulutukseen.

Jäsenille tiedotettiin TSL:n alueellisista koulutuksista. Aktiivien motivointiin ja jaksamiseen kiinnitettiin huomiota kurssitarjonnassa. Työsuojelun peruskurssilla pidettiin ns. liiton päivä.

Kiljavan opiston toiminnan jatkuminen varmistui, ja oli aika alkaa kehittää kurssisisältöjä. Liitto oli tässä työssä aktiivisesti mukana. Kehitystyö aloitettiin työsuojelukurseista.

Koulutuksesta tiedotettiin jäsenistölle mm. liiton kotisivuilla, Paperiliitto-lehdessä, Koulutus & Lomat -esitteessä, kevät- ja syyskokouksissa sekä muissa osastojen tilaisuuksissa.

Edellisvuosien tapaan kaikista paperiliittolaisille suunnatuista kurseista lähetettiin sähköpostia ammattiosastojen opintovastaaville sekä kohderyhmille.

Liitto tarjosi lyhytkursseja paikalliseen koulu-

Liiton paikalliseen koulutukseen tarjoamien lyhytkurssien osallistujat

Kurssi	Osallistujat
ATK-kirjanpitokurssi yhdistyksille	2
LM-peruskurssi, yleinen	1
LM-jatkokurssi, yleinen	1
Neuvottelutaidon kurssi	3
Paikallinen sopiminen	1
Puheenjohtaja- ja sihteerikurssi	12
PLM-täydennyskurssi	7
Taloudenhoitajien peruskurssi	2
Tietokoneesta ilo ja hyöty	5
Työ- ja henkinen hyvinvointi: ts-täydennyskurssi	2
Työoikeuden peruskurssi	44
Työsuojelun jatkokurssi	15

Ammatilliseen täydennyskoulutukseen Kiljavan opistolla paperiliittolaisia osallistuivat seuraavasti:

Turvallisuustekniikka	1
Työsuojelun kouluttajapäivät	3
Työsuojelukouluttajien täydennyspäivät	3
Työturvallisuus ammattina	2

Työväen Sivistysliiton kursseille paperiliittolaisia osallistui seuraavasti:

Eläkkeelle siirtymisen valmennus	1
Työhyvinvointikurssi naisille	100
Hyvä kokous – valtaa ja vastuuta	5
Opi rakentamaan työhyvinvointia	1
Valmistaudu ja vakuuta	1

tukseen liiton toiminnan merkittävimmiltä sisäl-
töalueilta. Kouluttajina toimivat liiton toimitsijat.
Kurssit rakennettiin ammattiosastojen toiveiden mukaisiksi.

Nuorisotoiminta

Paperiliiton nuorten jäsenten määrä on ollut laskeva mm. siksi, että alalla tapahtuneet saneeraustoimet ovat usein kohdistuneet määräaikaisissa työsuhteissa työskenteleviin nuoriin jäseniin. Paperiteollisuuden vetovoima ei ole viime vuosina ollut alalle houkutteleva.

Paperiliitto alkoi yhdessä Metalli- ja TEAM -liittojen sekä teollisuuden työntekijäjärjestöjen kanssa suunnitella teollisuuden ammattien vetovoimakampanjaa. Huoli teollisuustyön julkikuvasta nuorison keskuudessa todettiin olevan yhteinen. Suunnittelutyö käynnistettiin vuoden loppupuolella. Apuna suunnittelutyössä oli konsulttitoimisto.

Jäsenkiinnittyminen ei alalla toistaiseksi ollut ongelma, ja nuoret jäsenet liittyvät mielellään työsuhteen kautta Paperiliittoon. Nuorten kuten muunkin jäsenistön aktivointi vaati ponnistuksia, ja ammattiosastot olivat tärkeässä roolissa jäsentensä aktivoinnissa. Jäsentapahtumien yhtenä tarkoituksena oli kiinnittää myös nuoria mukaan

liiton toimintaan.

Paperiliitto käynnisti yhdessä TEAM-, Puu- ja Sähköliiton kanssa liittoyhdistyöprojektin työmarkkinatiedotuksessa. Yhteistyöprojektiin palkattiin määräaikainen työntekijä, jonka tehtävänä oli kiertää kyseisten liittojen alojen oppilaitoksissa. Vaikka alamme opiskelijamäärät ovat olleet laskussa, saimme viime syksynä sata uutta oppilasjäsentä. Uutena oppilasjäsenetuna otimme käyttöön Sakki-kortin. Kortti tarjoaa oppilasjäsenille Sakkin kautta jäsenetuja.

Paperiliitto on Työttömien ay-tukiyhdistys ry:n Tatsin jäsen, ja lähetimme kaikille alle 35-vuotiaille työttömille ja lomautetuille jäsenille järjestön jäsenlehden. Lehdessä on kerrottu Tatsin järjestämistä kuntoutus- ja virkistyslomista. Nuorisotoimeen liittyvässä viestinnässä käytettiin Paperiliiton omia viestintäkanavia.

Paperiliitto oli mukana Sakki ry:n järjestämällä Next-Step -jatkokoulutusmessuilla Turussa. Osallistuimme messuille näytteilleasettajana SAK:n yhteisosastolla muiden liittojen kanssa.

↑ Laborantti Petra Poskiparta sai kesätyön Metsä Fibren Rauman tehtaalta.

Kuva Vesa-Matti Väärä

← Liisa ja Xxxx tutustuvat Anjalan paperitehtaaseen syyskuussa Vantaan Tuomelan koulun 6. luokan mukana.

Kuva Johannes Wiehn

Lomatoiminta

Paperiliitto järjesti jäsenilleen monipuolista lomatoimintaa yhteistyössä eri lomakohteiden ja järjestöjen kanssa. Lomajärjestöt antoivat liitolle kiintiöitä ohjatuille lomille. Liitto järjesti itse perinteiset lomaviikot liiton aktiiveille Keuruulla sekä työikäisille jäsenille Paperiliiton omat Hyvinvointilomaviikot HC Ylläs Saagassa.

Ohjatun lomatoiminnan lisäksi Paperiliitto ylläpiti jäsenistölle tarkoitettuja lomapaikkoja ja neuvotteli jäsenistölleen etuja eri hotelleissa.

Paperiliitolla on *kolme omaa lomapaikkaa*: Törmälä Kuusamossa, Särkelä Särkisalossa ja Purala Jaalassa. Lomapaikat olivat jäsenten käytössä maksutta.

Paperiliittolaisten käytössä on *Holiday Clubin viikko-osakkeita* Vuokatin Katinkullassa, Punkaharjulla, Saariselällä, Lappeenrannan Saimaalla ja Tampereella. Lomaviikkojen varauksesta vastaa Holiday Club.

Paperiliitto järjesti kaksi *ohjattua lomajaksoa* Keurusharjulla yhteistyössä kylpylähotelli Keurusselän kanssa. Lomaviikoista toinen oli suunnattu lapsiperheille ja toinen ikäihmisille. Etusijalla lomalaisten valinnassa ovat osastojen aktiiveina toimineet jäsenet. Osastot valitsivat itsenäisesti lomalle pääsijät.

Lomat jaettiin osastoille vuorotteluperiaatteen mukaisesti. Lomapaikkavuoro sekä perhelomaviikolle että veteraaniviikolle jaetaan osastoille siten, että alle 200 jäsenen osasto sai valita yhden edustajan, yli 200 jäsenen osasto kaksi edustajaa ja yli 800 jäsenen osasto kolme edustajaa. Paperiliiton perhelomaviikko pidettiin 2.–7.7.2012 ja veteraaniviikko 6.–12.8.2012.

Perhelomaviikolle osallistuivat vuorotteluperiaatteen mukaisesti lomavuorossa olleet seuraavat osastot: 16 Karhula, 17 Kotka, 18 Summa, 19 Kuusankoski, 21 Kaukopää, 22 Tainiokoski, 23 Joutseno, 24 Turku, 25 Simpele, 26 Kaavi, 27 Sysmä, 30 Pankakoski ja 32 Pyhtää.

Viikolle osallistui 16 aikuista ja 14 lasta.

Veteraanilomaviikolle osallistuivat vuorotteluperiaatteen mukaisesti lomavuorossa olleet seuraavat osastot: 16 Karhula, 17 Kotka, 18 Summa, 19 Kuusankoski, 21 Kaukopää, 22 Tainionkoski, 23 Joutseno, 24 Turku, 25 Simpele, 26 Kaavi, 27 Sysmä, 30 Pankakoski ja 32 Pyhtää.

Viikolle osallistui 15 aikuista.

Oma Hyvinvointiloma

Työikäisille Paperiliiton jäsenille suunnattu neli-päiväinen Hyvinvointiloma toteutettiin yhteistyössä HC Ylläs Saagan kanssa. Hyvinvointilomajaksoja oli varattu kolme. Lomajaksoista toteutui kaksi.

Paperiliiton omalle Hyvinvointilomalle osallistui yhteensä 29 jäsentä. Lisäksi lomilla oli mukana perheenjäseniä. Perheenjäsenillä oli mahdollisuus osallistua lomalle hotellin kanssa sovituin erillisin tarjoushinnoin.

55 vuotta täyttäneiden veteraanilomaetu

Paperiliitto myönsi 55 vuotta täyttävien jäsenten veteraanilomaedun 353 jäsenelle. Edun saamisen ehtona on, että Paperiliiton jäsen on ollut viimeiset 10 vuotta yhtäjaksoisesti ay-liikkeen jäsen. Etua ei myönnetä lepäävillä jäsenoikeuksilla oleville.

Lomaetu oikeutti neljän vuorokauden majoitukseen Keurusharjun loma-asunnoissa sekä palvelujen ostoon 75 eurolla Keurusselän hotellissa. Lomasetelin (75 €) saattoi käyttää myös palvelujen ostoon hotelli Ylläs Saagassa. Ylläs Saagassa veteraanilomaetu ei kuitenkaan oikeuttanut maksuttomaan majoitukseen eikä lomaetusetelillä voinut maksaa majoitusta. Lomaetusetelillä pystyi ostamaan muita palveluja HC Ylläs Saagassa.

Tuetut lomat ja hyvinvointijaksot

Paperiliiton kautta pystyi hakemaan eri lomajärjestöjen järjestämille ohjatuille teemalomille sekä PHT ry:n hyvinvointijaksolle.

Yhteistyökumppaneina vuonna 2012 olivat

Miisa Kaartinen

seuraavat järjestöt: Hyvinvointilomat ry, Solaris-Lomat ry, Maaseudun Terveys ja Lomahuolto ry, sekä Palkansaajien Hyvinvointi ja terveys, PHT ry. Määrärahat lomatoimintaan on saatu järjestöjen kautta Raha-automaattiyhdistyksen avustuksista. Sosiaali- ja terveysministeriö ja Raha-automaat-

tiyhdistys valvoivat avustettua toimintaa. Järjestöjen myöntämä tuki vähennettiin suoraan lomaviikkojen kokonaishinnasta, joten jäsen maksoi vain omakustannusosuuden ja omat matkakulunsa.

Työttömille jäsenille oli tarjolla 3 erityistä virkistyslomaviikkoa. Lomilla oli tarjolla päivittäin ohjattua toimintaa: liikuntaa, vertaistukea sekä luentoja terveellisistä elämäntavoista. Liitto kustansi omien työttömien jäsentensä omavastuuosuudet lomaviikoille.

Ikäihmisten lomaviikot toteutettiin erilaisina liikunta- ja virkistyslomina, yhteensä 4 lomaviikkoa.

1. askel aikuisille hyvinvointijaksolle oli mahdollisuus hakea Paperiliiton kautta. Jaksoja järjesti PHT ry. Hyvinvointijaksojen tavoitteena on edistää työikäisten terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia antamalla ohjeita ja motivoimalla ihmisiä terveellisiin elämäntapoihin, liikuntaan ja otta-maan itse vastuun omasta hyvinvoinnista.

1. askel lapsiperheille toimintaan oli mahdollisuus hakea Paperiliiton kautta. Jaksoja järjesti PHT ry. Hyvinvointijaksojen tavoitteena oli lisätä perheiden hyvinvointia ja kannustaa perheitä terveelliseen ja liikunnalliseen elämään.

Lapsiperheille oli lisäksi tarjolla 2 teemalomaviikkoa. Lomilla oli päivittäin ohjattua toimintaa, liikuntaa ja pelejä. Aikuisille ja lapsille oli tarjolla sekä yhteistä että omaa toimintaa.

Lomanviettokehteina olivat Lomakeskus Huhmari, Kylpylähotelli Keurusselkä, Kylpylähotelli Rauhalahdi ja Yyterin kylpylä.

Jäsenalennukset

Imatran Kylpylä ja Siuntion hyvinvointikeskus tarjosivat edullisia lomia Paperiliiton jäsenille. Jäsenetuhinnoin on voinut lomailla lisäksi Hotelli Levitunturilla, Ylläs Saagassa ja Keurusharjun lomaosakkeissa. Rahanarvoisia etuja Paperiliiton jäsenille tarjosivat myös Silja Line ja Restel, Mäntän Clubi, Suomi Camping, Kylpylähotelli Kuntoranta ja Yyterin Kylpylähotelli.

←Holiday Clubin viikko-osakkeita oli liiton jäsenten vuokrattavana mm Vuokatissa.

↗Taisto Hirvonen osallistui syyskuussa 1. askel aikuiselle -hyvinvointijaksolle Levillä.

Kansainvälinen toiminta

Tiivistä EU-integraatio ja suomalaisten metsäteollisuusyritysten lisääntyvät investoinnit Suomen rajojen ulkopuolella sekä vastaavasti monikansallisten yritysten investoinnit Suomessa asettavat työntekijöiden edunvalvonnalle yhä suurempia haasteita. Kansainvälisen ay-toiminnan vahvistamiseksi suunnitellut yhteistyöjärjestöjen yhdistymiset toteutuivat kertomusvuonna. Eurooppa-tason kattojärjestömme EMCEF, metallityöväen liitto EMF sekä nahka-, vaatetus- ja tekstiilialaa edustava ETUF-TCL sulautuivat yhteen ja muodostivat toukokuussa lähes 8 miljoonaa työntekijää edustavan eurooppalaisen teollisuusfederation nimeltään *industriALL European Trade Union*.

Vastaavat maailmanlaajuiset yhteistyöjärjestöt eli oma kattojärjestömme ICEM, kansainvälinen metallityöväen liitto IMF sekä nahka-, vaatetus- ja tekstiilialaa edustava ITGLWF yhdistyivät kesäkuussa. Uusi järjestö, nimeltään *industriALL Global Union*, edustaa kaikkiaan noin 50 miljoonaa työntekijää 140 maasta.

Kansainvälisen ay-liikkeen muutosprosessissa pohjoismaisia teollisuustyöntekijöitä edustavan IN:n ja sen suojissa toimivan paperiryhmän (PIN) kautta tapahtuva yhteistyö jatkui tiiviinä. Tärkeimpänä tavoitteena oli saada sellu- ja paperisektorin työntekijöiden intressit huomioon otetuiksi uusissa monialaisissa teollisuusfедераatioissa.

Edellä mainittujen järjestöjen sekä veljesliittojen kautta tapahtuvan yhteistyön lisäksi liiton johto tutustui Metsäteollisuus ry:n edustajien kanssa Saksan työmarkkinapolitiikkaan sekä vieraili Metsä Board Oyj:n tehtaalla Husumissa Ruotsissa. Tarkoituksena oli vertailla eri työaikajärjestelmiä ja työaikoja ja selvittää mahdollisuuksia edistää sellaisia hyviä työaikaikäytäntöjä, joilla voidaan tukea tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä työssä jaksamista. Näiden lisäksi puheenjohtaja osallistui pääministerin ja eurooppaministerin viralliselle vierailulle Brasiliaan tutustuaakseen siellä

sekä Uruguayssa oleviin suomalaisiin metsäteollisuusyrityksiin.

IndustriALL Global Union

IndustriALL Global Unionin kautta tehtävän yhteistyön keskeisimmät tavoitteet ovat ay-oikeuksien ja työntekijöiden perusoikeuksien toteutumisen kaikkialla maailmassa sekä ay-yhteistyöverkostojen luominen ja solidaarisuustoiminta.

ICEMin kanssa aloitettua alun perin kolmivuotiseksi tarkoitettua Mercosur-maiden ay-liikkeen verkostoitumista ja yhtenäisiä työmarkkinatavoitteita koskevaa hanketta päätettiin jatkaa vielä vuodella. Hanke on osoittautunut erittäin onnistuneeksi. Paperiliittojen kansallinen ja alueellinen verkostoituminen on edennyt jopa suunniteltua paremmin.

Brasiliassa Sao Paolon osavaltiossa, jossa on 75 prosenttia maan paperiteollisuudesta, paperiliitot ovat sopineet yhteisistä kattavista sopimustavoitteista yritystason neuvotteluihin. Käytössä on nyt myös web-portaali, jossa liitot voivat vaihtaa esim. alaan, yhtiöihin ja työehtosopimuksiin liittyviä tietoja reaaliajassa.

Uruguayssa on edistytty koko metsäalan sopi-

mustavoitteissa. Paperialan liitot on myös hyväksytty sopijaosapuoleksi maan uudistaessa alan ammattikoulutusjärjestelmää.

IndustriALL European Trade Union (industriALL Europe)

Paperiliiton toiminta jatkui myös tässä uudessa Eurooppa-tason kattojärjestössä totuttuun tapaan hallitus- ja komiteatyöskentelyn kautta suomalaista liittoyhteistyötä hyödyntäen. Liiton puheenjohtaja on industriALL Europen hallituksen jäsen.

Komission rahoittamassa ja hallinnoimassa, industriALL Europen ja työnantajajärjestö CEPIn välisessä paperisektorin sosiaalidialogissa painopistealueena olivat edelleen alan työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyvät kysymykset.

Pohjoismainen teollisuustyöntekijöiden järjestö IN

IN:n toiminnassa keskeisellä sijalla oli uusien kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen IndustriALL Global Unionin ja industriALL European Trade Unionin perustaminen.

IN:n elinkeinopoliittista verkostoa työllisti finanssitransaktioveroa puoltava kannanotto se-

kä eurokriisin hallintaan tähtäävä ns. finanssiosopimus ja EU-strategia 2020. Lisäksi hyväksyttiin EU:lle ja asianomaisille pohjoismaisille hallituksille lähetetty rikkidirektiiviä koskeva yhteinen kannanotto, jolla pyritään direktiivistä vientiyrityksille koituvan kustannusten nousun kompensointiin kilpailu-vinoutumien lieventämiseksi.

Vuoden 2011 aikana uudistetun EWC-direktiivin sisäänajo kansallisiin lainsäädäntöihin sekä EWC-koordinaattorien rooli ja koulutus olivat vahvasti esillä pohjoismaisessa ja eurooppalaisessa etujärjestössämme.

IN:n työympäristöverkoston keskeisinä asioina kertomusvuonna olivat edelleen nanoteknologiaan liittyvät selvitykset turvallisuuskäytännöistä ja puutteista yritystasolla, sekä REACH -asetukseen liittyvät asiat. Lisäksi keskustelussa on ollut komission tiedonanto EU:n uudesta työterveys- ja työturvallisuusstrategiasta.

Baltian maat

Paperiliitto on ollut mukana IN:n ja kotimaisten teollisuusliittojen Baltia-hankkeessa. Virossa on koulutettu työpaikoille järjestäjiä, jotka ovat alkaneet edistää työpaikkojen henkilöstön järjestäytymistä. Hankkeessa on keskitytty myös ammattiliittojen taloudellisen aseman vahvistamiseen.

Solidaarisuustoiminta

Mercosur-projektin lisäksi Paperiliitto on tukenut Uruguayn paperi- ja metsäalan liittojen vahvistumista. Metsäalan yhtiöt ulkoistavat osan toiminoistaan isolle joukolle alihankintayrityksiä, joista monet käyttävät kilpailuvaltteina työntekijöiden työoloja ja palkkoja. Tavoitteena on parantaa myös näiden työntekijöiden asemaa ja työoloja.

Yhdessä ruotsalaisen veljesliiton Papperssin kanssa toteutettu Venäjän ja Viron liittojen seminaarikiertokäynti edellisvuonna loppuun. Toimintavuoden aikana keskityttiin uudenlaisen yhteistyön hahmotteluun ja liittojen välisen koulutusyhteistyön tiivistämiseen tulevaisuudessa.

←Pohjoismainen ay-toiminta esittäytyi kesäkuussa Kööpenhaminassa, kun uusi järjestö *industriALL Global Union* perustettiin. Suomea edusti Rauman Metsä Fibrellä työskentelevä Pasi Heinonen (kuvassa toinen oikealta).

Viestintä

Paperiliitto-lehti ilmestyi kymmenen kertaa. Vuosikerrassa oli yhteensä 368 sivua. Lehden taitto ostettiin Taitengrafia ky:ltä.

Lehden keskeistä sisältöä olivat alan ajankohtaisten asioiden lisäksi paperityöntekijöiden työstä, työpaikoista ja vapaa-ajasta kertovat jutut. Lehti painettiin Forssa Printissä Forssassa. Lehdessä käytettävä paperi tuli Stora Enson Veitsiluodon tehtailta.

Vuonna 2011 lehti uudistuksessa luotuja palstoja ja vakiintuneita toimitustyön tapoja kehitettiin toimintavuonna edelleen. Lehden avustajien ohjeistamista yhtenäistettiin lehden tyylikirjan avulla. Tyylikirja määritteli lehden eri palstojen tyylin,

laajuuden, kirjoitusohjeet ja palkkiot. Ohjeistus tehtiin myös lehteä avustaville valokuvaajille.

Toimintavuoden aikana käynnistettiin keskustelu sosiaalisen median erilaisten mahdollisuuksien hyödyntämisestä liiton toiminnassa. Aiheesta järjestettiin myös koulutusta toimitsijoille.

Viestintäosasto järjesti maaliskuussa tiedotusvälineiden keskeisille työmarkkinatoimittajille kaksipäiväisen toimittajamatkan Rauman UPM:n ja Metsä Fibren tehtaille. Matkan isäntinä toimivat Paperiliiton puheenjohtaja ja liittosihteeri.

Loppuvuodesta alkoi liiton nettisivu-uudistuksen hahmottelu alustavilla tarjouspyynnöillä, työ määrän arvioinnilla ja toteutuksen sopivan ajankohdan suunnittelulla.

Paperiliitto-lehti ilmestyi kymmenen kertaa.

←Paperiliitto-lehti kertoi marraskuussa Tuomo Laaksosta, jonka kuulo on huonontunut huomattavasti. 1970-luvulla kuulosuojaimien käyttö oli ollut vähäistä.

Kuva Mauri Helenius

Toimisto ja henkilökunta

Liiton toimisto on Helsingissä osoitteessa Paasi-
vuorenkatu 4-6 A.

Liiton palveluksessa koko vuoden työskennelleet henkilöt:

Vanhala Petri	Toimistotyöntekijät
Kovanen Sauli	Tantere Ulla
Leppänen Markku	Koskinen Minna
Siira Juhani	Kurtelius Kristiina
Byman Timo (1.10.2012 alkaen)	(26.5.2012 saakka)
	Laine Susann
Eloranta-Jokela Eeva	Levosalo Leila
Häyrynen Markku	Nikkilä Sari
Kaitila Esa	Paloniemi Anna
Kaukonen Riitta	(1.6.2012 alkaen)
Kautto Juho (Opintova- paa 3.9.2012–31.8.2014)	Pietikäinen Päivi
Koivisto Juha	Raitio-Nokelainen Seija
Laakso Sami	Seppälä Aila
Lihavainen Markku	Siimes Hanna-Kaisa
Salminen Jouni	Siira Kirsi
Turtiainen Päivi	Tirinen Tuija
Ulenius Hannu	Virkki Jaana (1.7.2012 alkaen)
Valkonen Eija	Wesslin Päivikki
Viljanen Esko	

Eläkkeelle jäivät: Kunnari Soile, Raitio-Nokelai-
nen Seija, Tantere Ulla ja Viljanen Esko.

Puralan valvonta- ja huolintatehtävissä toimi Ri-
ku Valve. Törmälän valvonta- ja huolintatehtä-
vissä Pekka Kovanen, Maini Kovanen. Särkisa-
lon valvonta- ja huolintatehtävissä Soile Kunna-
ri 31.5.12 saakka, Osmo Koste, Terhi Palin 1.6.2012
alkaen. Mickoksen valvonta- ja huolintatehtävis-
sä Sten Ståhls.

Toimitsijoiden ja toimistohenkilökunnan pää-
luottamusmiehenä oli Markku Häyrynen. Työsuo-
jeluvaltuutettuna oli Kaisu Björk.

Työvaliokunta

Työvaliokuntaan kuuluivat Petri Vanhala puheen-
johtajana, Juhani Siira, Sauli Kovanen, Mark-
ku Leppänen, Ilkka Nokelainen, Mirja Käki, Veijo
Ruotsalainen, Timo Byman 30.9. asti, Lauri San-
taniemi, Jari Heikkilä 1.10. alkaen.

Jäsenistön edustajien varajäseninä työvalio-
kunnassa olivat Jorma Paajanen ja Kai Pärnänen
sekä toimistojen edustajien varamiehinä Markku
Häyrynen ja Juho Kautto 31.8. asti ja Timo Byman
1.10. alkaen. Työvaliokunnan sihteerinä toimi Ai-
la Seppälä.

Tilintarkastus

Liittokokouksen valitsemina tilintarkastajina toi-
mivat Martti Haapakoski HTM ja Pasi Puranen
KHT henkilökohtaisina varahenkilöinä Osmo
Immonen ja Tiina Saarinen.

Tosite- ja valvontatarkastus

Hallituksen nimeäminä tositetarkastajina olivat
Ilkka Nokelainen, Mirja Käki, Veijo Ruotsalainen,
Timo Byman 30.9. asti, Lauri Santaniemi sekä Jari
Heikkilä 1.10. alkaen.

Valvontatarkastaja toimi Tilintarkastus Oy:stä
Martti Haapakoski.

Toimitsijoiden matkapäivät

Toimitsijoiden matkapäivien yhteismäärä oli ker-
tomusvuoden aikana 566 päivää ja keskimäärin
matkapäiviä oli 33 toimitsijaa kohden.

Työssä käyvät ja työmarkkinoiden käytössä olevat jäsenet 2011

Osasto	Jäseniä	Osasto	Jäseniä
2 Nokia	251	44 Lauritsala	760
3 Kaskinen	148	45 Valkeakoski	494
4 Tampere	354	46 Helsinki	77
5 Mänttä	507	47 Lohja	174
7 Kauttua	458	48 Sunila	182
8 Rauma	139	49 Helsinki	30
10 Pori	148	50 Tampere	209
11 Jämsänkoski	640	51 Kajaani	270
12 Jyväskylä	153	52 Pietarsaari	677
13 Äänekoski	594	54 Tervakoski	277
14 Varkaus	502	55 Kuopio	176
15 Inkeroinen	737	56 Rauma	10
16 Karhula	91	57 Juankoski	167
17 Kotka	359	59 Valkeakoski	109
18 Summa	138	62 Tampere	82
19 Kuusankoski	698	66 Hämeenlinna	404
21 Kaukopää	1132	70 Valkeakoski	356
22 Tainionkoski	222	73 Karhula	126
23 Joutseno	238	75 Lempäälä	93
24 Turku	80	76 Ruovesi	80
25 Simpele	343	77 Äänekoski	212
26 Kaavi	43	78 Lieksa	87
27 Sysmä	23	80 Kaipola	509
30 Pankakoski	190	81 Heinola	359
32 Pyhtää	51	83 Toukola	47
33 Kemi	414	84 Kemijärvi	48
35 Myllykoski	439	85 Kuusanniemi	343
37 Kotka	43	86 Lahti	215
38 Kyröskoski	315	87 Kirkniemi	523
39 Loviisa	49	88 Uimaharju	237
41 Veitsiluoto	890	89 Tiukka	42
42 Rauma	714	Yhteensä	19 402
43 Oulu	924		

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.2012–31.12.2012

Toimintakertomus

Paperiliiton talous on pysynyt vakaana tilikauden aikana. Varsinaisen toiminnan tulos oli 11,76 prosenttia pienempi kuin talousarviossa ennustettiin. Toimintakulut tilivuonna olivat 8 102 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen vuoteen lähes 9 %.

Jäsenmaksutuottoja (netto) oli 8 prosenttia vähemmän kuin talousarviossa ennustettiin. Jäsenmaksujen osuus laski edelliseen tilivuoteen verrattuna 1,9 prosenttia. Varsinaisen toiminnankulujäämä oli noin - 7 830 tuhatta euroa. Jäsenmaksutuotot eivät kattaaneet toiminnasta aiheutuneita kuluja. Tuottojäämä (-1 930 tuhatta euroa) oli kuitenkin 21 prosenttia parempi kuin talousarviossa ennustettiin ja edellisen vuoden tuottojäämään (-2 744 tuhatta euroa) verrattuna 30 prosenttia parempi.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli 3 065 tuhatta euroa, joka oli 140 tuhatta euroa parempi kuin talousarviossa ennustettiin. Liiton sijoitustoiminta on hajautettu vuokraustoimintaan sekä arvopapereihin. Kiinteistösijoitustoiminnan tuotot olivat 2 778 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen tilikauteen noin 550 tuhatta euroa. Tämä selittyy Koy Stella Solariksen vuokratuottojen poistumisella. Kiinteistö myytiin huhtikuussa 2012 Kiinteistö-Tapiola Oy:lle. Tuotot arvopapereista olivat 2 091 tuhatta euroa, lisäystä edelliseen tilikauteen 875 tuhatta euroa. (72%). Maatilat tuottivat 237 tuhatta euroa ja muut sijoitustuotot 409 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen tilivuoteen noin 50 tuhatta euroa.

Sijoituskuluihin sisältyy Koy Stella Solariksen myyntitappio 605 tuhatta euroa. Kiinteistöjen vuokraustoiminnan kulut, vastikkeet sekä arvopapereiden hoitokulut on myös sisällytetty sijoituskuluihin. Tilivuonna ei tehty arvonalennuksia sijoitustoiminnassa.

Tuotot ja kulut kehittyivät seuraavasti

VARSINAINEN TOIMINTA	TP 2012 t. euroa	TP 2011 t. euroa	Ero t. euroa	Muutos %
Toimintatuotot	266	113	153	135
Henkilöstökulut	-3 393	-3 851	458	-12
Poistot	-232	-215	-17	8
Toimitilakulut	-308	-233	-76	33
Järjestökulut	-991	-1 112	121	-11
Toimistokulut	-1 129	-1 071	-58	5
Jäsenmaksukulut	-628	-683	55	-8
Jäsenetuudet	-1 311	-1 547	236	-15
Muut toimintakulut	-104	-164	60	-36
Varsinaisentoiminnan kulujäämä	-7 830	-8 762	932	-11
Varainhankinta	5 903	6 018	-115	-2
Sijoitustoiminta	3 065	-6 796	9 861	-145
TILIKAUDEN TULOS	1 138	-9 540	10 678	-112

Henkilöstökulut vähentyivät tilivuonna 458 tuhatta euroa (12%). Palkkakulut vähentyivät 200 tuhatta euroa. Palkkiot ja ansionmenetykset vähentyivät 240 tuhatta euroa palaten näin aikaisempien vuosien tasolle edellisen vuoden oikeuden määrämien kuluerän jälkeen. Eläke ja muut henkilöstökulut vähensivät 8 prosenttia.

Toimitilakulut lisääntyivät tilivuonna 33 prosenttia johtuen käyttöomaisuuskiinteistön ylimääräisestä vastikkeesta LVIS-saneerauskulujen kattamiseksi. Järjestökulut vähensivät 11 prosenttia edelliseen tilikauteen verrattuna jäaden myös talousarvion ennusteesta 18 prosenttia pienemmäksi. Toimistokulut lisääntyivät noin 5 prosenttia, mikä johtui suurimmalta osaltaan ATK-järjestelmän muutostöistä. Jäsenmaksut eri järjestöille vähensivät 8 prosenttia. Jäsenetuudet vähensivät 15 prosenttia edelliseen tilikauteen nähden. Muut toimistokulut vähensivät 36 prosenttia.

Varsinaisen toiminnan kulujäämä vähentyi noin 11 prosenttia, vähennystä edelliseen tilikauteen verrattuna 932 tuhatta euroa ja talousarvioon nähden 1 050 tuhatta euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos kasvoi 9 861 tuhatta euroa edelliseen tilikauteen verrattuna. Tilivuonna ei tehty alaskirjauksia eikä arvonalennuksia sijoituksista. Sijoituskulujen suurin kuluerä muodostui Koy Stella Solariksen myyntitappiosta.

Tilikauden ylijäämä oli 1 137 866,83, joka on 10 677 800,48 euroa edellistä vuotta suurempi.

Tase-erät kehittyivät seuraavasti

	TP 2012 t. euroa	TP 2011 t. euroa	Ero t. euroa	Muutos %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	85 262	86 329	-1 067	-1
Vaihtuvat vastaavat	7 290	5 169	2 121	41
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	89 818	88 681	1 138	1
Vieras pääoma, pitkäaikainen	217	223	-6	-3
Vieras pääoma, lyhytaikainen	2 516	2 594	-78	-3

Pysyvissä vastaavissa aineellisten hyödykkeiden 509 tuhannen euron kasvu koostui rakennusten perusparannuskustannusten aktivioinneista. Muiden pitkäaikaissijoitusten lisäys koostui (n. 2,2 milj. euroa) uusista pitkäaikaissijoituskaupoista.

Vaihtuvissa vastaavissa rahoitusomaisuuden vähennys oli edelliseen tilikauteen verrattuna 975 tuhatta euroa. Oma pääoma lisääntyi tilikauden ylijäämän verran.

Vieraan pääoman eläkevastuuvelka (217 tuhatta euroa) oli 3 prosenttia pienempi, muuta pitkäaikaista vierasta pääomaa ei ollut. Lyhytaikainen vieras pääoma sisältää mm. tilipäätöksen jaksotuserät.

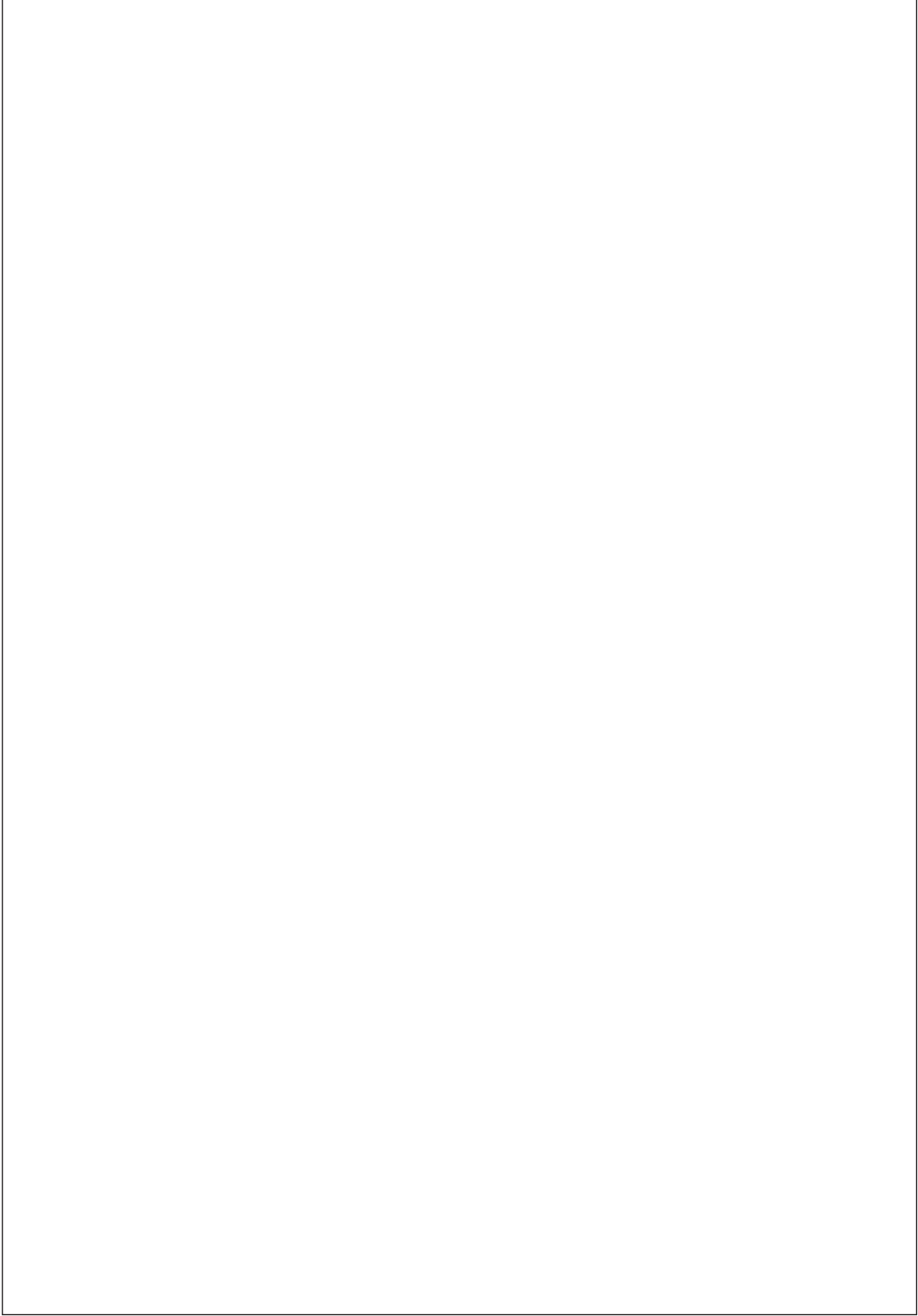
Tilinpäätöksen tunnusluvut					
	2008	2009	2010	2011	2012
Varsinaisen toiminnan kulujäämä nettojäsenmaksusta	95	107	137	146	133
Henkilöstökulut nettojäsenmaksusta	44	52	60	64	57
Nettojäsenmaksun osuus kokonaistuotosta	45	39	46	46	44
Sijoitustoiminnan osuus kokonaistuotosta	33	28	-12	-51	23
Oman pääoman tuotto	6	4	-5	-11	1
Vakavaraisuus	98	98	97	97	97
TILIKAUDEN TULOS					
Tilikauden ylijäämä 1 137 866,83 euroa.					
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄN KÄYTTÖ					
Esitetään tilikauden ylijäämä siirrettäväksi työtaistelurahaston lisäykseksi.					
Tuloslaskelma					
	31.12.2012			31.12.2011	
TUOTOT					
Toimintatuotot	265 792,90			113 029,52	
KULUT					
Henkilöstökulut	-3 392 532,77			-3 850 915,81	
Poistot	-231 887,20			-214 618,20	
Muut kulut	<u>-4 471 260,41</u>			<u>-4 809 106,68</u>	
KULUJÄÄMÄ	-7 829 887,48			-8 761 611,17	
VARAINHANKINTA					
Jäsenmaksutuotot	11 405 055,60			11 153 063,96	
Osastojen jäsenmaksutuotot	-1 765 863,31			-1 878 757,60	
Työttöm.kassan jm.osuus	<u>-3 736 391,86</u>			<u>-3 256 268,01</u>	
	5 902 800,43			6 018 038,35	
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-1 927 087,05			-2 743 572,82	
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA					
Tuotot	5 583 590,86			5 297 238,85	
Kulut	<u>-2 518 636,98</u>			<u>-12 093 599,68</u>	
Tuottojäämä	<u>3 064 953,88</u>			<u>-6 796 360,83</u>	
TILIKAUDEN TULOS	<u>1 137 866,83</u>			<u>-9 539 933,65</u>	

TASE		
Vastaavaa		
	31.12.2012	31.12.2011
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet	3 831 568,15	3 861 618,15
Rakennukset ja rakennelmat	2 644 274,70	2 047 458,81
Koneet ja kalusto	<u>140 284,51</u>	<u>100 961,27</u>
	6 616 127,36	6 010 038,23
Käyttöomaisuusosakkeet		
Muut osakkeet ja osuudet	31 515 222,45	40 438 043,75
Joukkovelkakirjat- ja muut saamiset	<u>43 801 961,96</u>	<u>36 552 298,34</u>
Sijoitukset yhteensä	78 645 823,46	80 318 981,14
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		
	85 261 950,82	86 329 019,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset		
Jäsenmaksusaamiset	2 649 425,74	2 416 900,69
Siirtosaamiset	<u>728 682,07</u>	<u>500 723,53</u>
	3 378 107,81	2 917 624,22
Rahat ja pankkisaamiset		
	3 911 745,22	2 251 360,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 289 853,03	5 168 984,95
VASTAAVAA		
	92 551 803,85	91 498 004,32

TASE		
Vastattavaa		
	31.12.2012	31.12.2011
OMA PÄÄOMA		
Työtaistelurahasto	88 512 421,18	98 052 354,83
Solidaarisuusrahasto	168 187,93	168 187,93
Tilikauden voitto(tappio)	<u>1 137 866,83</u>	<u>-9 539 933,65</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	89 818 475,94	88 680 609,11
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Eläkevastuuvelka	217 297,00	223 411,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	97 642,45	126 904,84
Ostovelat	254 790,40	253 569,13
Muut velat	147 856,45	220 204,94
Siirtovelat	<u>2 015 741,61</u>	<u>1 993 305,30</u>
	2 516 030,91	2 593 984,21
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 733 327,91	2 817 395,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	92 551 803,85	91 498 004,32

Rahoituslaskelma		
	31.12.2012	31.12.2011
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-7 829 887,48	-8 761 611,17
Poistot	231 887,20	214 618,20
Jäsenmaksutuotot (netto)	5 902 800,43	6 018 038,35
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	<u>3 064 953,88</u>	<u>-6 796 360,83</u>
Tulorahoitus	1 369 754,03	-9 325 315,45
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys-/vähennys+	-460 147,21	2 930 453,17
Korottomat lyhytaikaset velat, lisäys+/vähennys-	<u>-77 953,30</u>	<u>-211 685,71</u>
Toiminnan aiheuttama rahavarojen muutos	-538 100,51	2 718 767,46
Investoinnit ja sijoitukset		
Käyttöom.investoinnit	-837 976,33	-163 202,76
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	<u>1 672 821,30</u>	<u>7 336 097,37</u>
Rahavarojen muutos ennen lainojen muutosta	834 844,97	7 172 894,61
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	-6 114,00	-68 414,00
Rahavarojen vähennys/lisäys	1 660 384,49	497 932,62
Tarkistus		
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	3 911 745,22	2 251 360,73
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	<u>-2 251 360,73</u>	<u>-1 753 428,11</u>
Rahavarojen muutos	1 660 384,49	497 932,62

→Paperinkeräys Oy:ssä
Riihimäellä työskennel-
lyt Juha Siltala poseerasi
Paperiliitto-lehden lii-
dokkikisan yhteydessä.
Kuva Wilma Hurskainen

Paperiliitto r.y.
Paasivuorenkatu 4-6 A, 6. krs.
PL 362, 00530 Helsinki

www.paperiliitto.fi